

Equips de la Mare de Déu

L'EUCARISTIA, FONT DE MISSIÓ

TEMA D'ESTUDI 2023-2024

Equips de la Mare de Déu

CONTINGUT

PRESENTACIÓ DEL TEMA D'ESTUDI	5
INTRODUCCIÓ	9
PRIMERA REUNIÓ: QUÈ BUSQUEU?	13
SEGONA REUNIÓ: PRENGUÉ EL PA	19
TERCERA REUNIÓ: EL BENEÍ	25
QUARTA REUNIÓ: EL PARTÍ	31
CINQUENA REUNIÓ: EL DONÀ	37
SISENA REUNIÓ: SANTIFICARÀS LES FESTES	43
SETENA REUNIÓ: CONVIDATS AL BANQUET	51
VUITENA REUNIÓ: FEU AIXÒ EN EL MEU MEMORIAL	59
NOVENA REUNIÓ: BALANÇ	65
ANNEXOS	69

PRESENTACIÓ DEL TEMA DESTUDI

Estimada família dels Equips de la Mare de Déu,

Aquells de nosaltres que hem viscut amb fidelitat el projecte de vida que ens ofereixen els Equips de la Mare de Déu entenem sense vacil·lar que constitueixen una escola de formació permanent, en la qual cada dia el nostre camí de fe es transforma, encarnant amb major maduresa l'ideal d'una vida que es fonamenta en les exigències de la invitació que Crist ens fa a participar, de manera integral i no només ritual, del seu banquet.

Com deia el Papa Francesc: "*D'aquesta manera, seure a taula amb Jesús significa ser transformats i salvats per Ell. A la comunitat cristiana, la taula de Jesús és doble: hi ha la taula de la Paraula i la taula de l'Eucaristia. Són aquests els remeis amb els quals el Metge Diví ens guareix i ens cura*".¹

Tot i el risc de ser repetitiu, i essent aquest el darrer tema d'estudi que completa el cicle dels sis anys, per contextualitzar la seva raó de ser en entregar-lo avui al moviment, hem de recordar que l'orientació de vida que ha guiat el camí que vam emprendre a partir de l'encontre de Fàtima va marcar una ruta escrita en clau de missió: "No tingueu por: sortim", en la qual cada any vam tenir un accent.

El primer any, *Sortim a servir*, assumint les nostres fragilitats com una invitació a deixar de banda la vergonya de ser missioners, prenent consciència que la missió no és cap cosa extraordinària en la vida d'un cristià, sinó la conseqüència lògica de la nostra adhesió a Crist.

El segon any, *Matrimoni sant: alegria de l'Església, testimoniatge per al món*, desmitificava d'alguna manera els prejudicis i la idealització que podríem tenir de la santedat, fent-nos comprendre que ella pot estar encarnada en el context actual de la nostra vida, amb els seus riscos, desafiaments i oportunitats.

El tercer any, *El Matrimoni, sacrament de la missió*, havent ja reconegut la missió com una conseqüència de ser cristians, ens convidava ara a comprendre que la fecunditat de la vida matrimonial no només té una connotació biològica, sinó també a la vida que genera en l'entorn en què vivim, donant així resposta a l'exhortació que ens feia el nostre fundador, el Pare Henri Caffarel, en dir: "Si els Equips de Nostra Senyora no són un bressol d'homes i dones disposats a assumir amb valentia totes les seves responsabilitats a l'Església i a la societat, perden la seva raó de ser".

El quart any, *Matrimoni cristià, ferment de renovació de la família i de la societat*, coincidint l'entrega amb aquest dur moment de la pandèmia mundial que ens va assotar, ens convidava a fer una renovació com a deixebles en ment, cor, actituds i comportaments, per adquirir un esperit nou en la comprensió, cura i corresponsabilitat no només dels propers, sinó de la Casa Comuna en la qual habitem i a la qual ens hem de sentir veritablement immersos i compromesos.

En el cinquè any, *Servir a imitació de Maria*, en el camí missioner que hem emprès prenem consciència de l'exemple que les virtuts de la nostra Mare ens ofereixen per identificar on falta el vi i, amb el nostre servei poder ser instruments, com ho va ser Maria, per no ser aliens a les diferents realitats existencials que necessiten ser ateses. "En aquest casament s'estipula de veritat una Nova Aliança i als servidors del Senyor, és a dir, a tota l'Església, se li confia la nova missió: 'Feu el que Ell us digui'. Servir al Senyor significa escoltar i posar en pràctica la seva

¹ PAPA FRANCESC, Audiència del 13 d'abril de 2016.

Paraula. És la recomanació senzilla, però essencial, de la Mare de Jesús i és el programa de vida del cristià. Per a cadascun de nosaltres, extreure del contingut de la gerra equival a confiar en la Paraula de Déu per experimentar-ne l'eficàcia en la vida. Així, juntament amb l'encarregat del banquet que va tastar l'aigua que es va convertir en vi, també nosaltres podem exclamar: 'Tu has guardat el vi bo fins ara' (v. 10). Sí, el Senyor segueix reservant aquest vi bo per a la nostra salvació, així com segueix brotant del costat traspassat del Senyor"², va expressar el Papa.

Per a aquest sisè i últim any d'aquest viatge escrit en clau de missió, l'accent recau en: "*L'Eucaristia, font de missió*". Agraïm l'amor, el compromís i la generositat del nostre amic, el pare Javier Grande, i a l'equip de la SR d'Espanya, que van col·laborar en la redacció d'aquest tema que estem segurs que serà font de riquesa per a tot el moviment.

Sant Pau, a la carta als Corintis, al final d'aquest meravellós i commovedor passatge que coneixem com el capítol de l'amor, deia a 1 Corintis 13,11: "Quan jo era nen, parlava com un nen, sentia com un nen, raonava com un nen. Quan em vaig fer home, vaig acabar amb les coses de nen". No és una casualitat que el tema d'estudi d'aquest any que proposem al moviment sigui: "EUCARISTIA, FONT DE MISSIÓ".

Som cristians que, per la nostra formació, hem deixat de ser nens i se'ns pot parlar com a adults. El projecte de vida que hem seguit en el moviment des que vam ingressar-hi, com ja dèiem, ens ha ajudat a forjar una fe madura que ens fa capaços de comprendre que tot aquest camí missioner que hem recorregut en aquests últims anys és una adhesió a Crist com a deixebles disposats a assumir la missió que ens ha confiat. Només amb aquesta consciència podem entendre que l'Eucaristia és font i cim de la vida cristiana, ja que com deia el Sant Pare Benet XVI: "Com més viva és la fe eucarística en el Poble de Déu, més profunda és la seva participació en la vida eclesial a través de l'adhesió conscient a la missió que Crist ha confiat als seus deixebles. La història de l'Església n'és testimoni. Tota gran reforma està vinculada d'alguna manera al redescobriments de la fe en la presència eucarística del Senyor enmig del seu poble"³.

El Papa Benet XVI deia en aquesta mateixa exhortació que: "els fidels cristians necessiten comprendre més profundament les relacions entre l'Eucaristia i la vida quotidiana. L'espiritualitat eucarística no és només la participació en la Missa i la devoció al Santíssim Sagrament. Abarca tota la vida"⁴ i això precisament és el que hem viscut en aquest recorregut que vam començar a Fàtima i que conclou en la pròxima Trobada Internacional de Torí. No hi ha lloc per a una dicotomia entre la vida de fe i la missió, entre la vida quotidiana i l'espiritualitat.

I continuava dient: "(Els cristians) han de cultivar el desig que l'Eucaristia influeixi cada vegada més profundament en la seva vida quotidiana, convertint-los en testimonis visuals en el seu propi entorn de treball i en tota la societat"⁵. Aquesta *coherència eucarística* exigeix el testimoni

² PAPA FRANCESC. Audiència general del 8 de juny de 2016. Meditació sobre el miracle de la transformació de l'aigua en vi a les Bodes de Canà.

³ PAPA BENET XVI. Exhortació apostòlica postsinodal *Sacramentum Caritatis* XVI sobre l'Eucaristia font i cim de la vida i de la missió de l'Església. Paràgraf 6.

⁴ PAPA BENET XVI. Exhortació apostòlica postsinodal *Sacramentum Caritatis* XVI sobre l'Eucaristia font i cim de la vida i de la missió de l'Església. Paràgraf 77.

⁵ PAPA BENET XVI. Exhortació apostòlica postsinodal *Sacramentum Caritatis* XVI sobre l'Eucaristia font i cim de la vida i de la missió de l'Església. Paràgraf 79.

públic de la fe. "Per això, l'Eucaristia, com a font i cim de la vida i de la missió de l'Església, s'ha de traduir en espiritualitat, en vida 'l'Esperit'"⁶.

Que aquest llibre que avui entreguem al moviment ens ajudi a prendre o reforçar la consciència de la grandesa i de les gràcies d'aquest sagrament de l'Eucaristia que ens va deixar el Senyor per participar-ne, com a sagrament de la nostra salvació i font de missió, fent vida el que celebrem en ella.

Així sigui,

Clarita i Edgardo Bernal Fandiño

Matrimoni Responsable Internacional

⁶ PAPA BENET XVI. Exhortació apostòlica postsinodal *Sacramentum Caritatis* XVI sobre l'Eucaristia font i cim de la vida i de la missió de l'Església. Paràgraf 77.

INTRODUCCIÓ

És possible que alguns de vosaltres, en veure el tema proposat per a aquest curs, hàgiu pensat: “Amb la quantitat de problemes vitals que necessitem il·luminar, ara ens en anem a un tema ‘doctrinal’”. Potser aquesta manera de pensar reflecteix alguna cosa, per desgràcia, molt estesa entre molts cristians del segle XXI. I és que a Jesús el tenim sempre al nostre costat i, per tant, no seria necessari acudir a cap lloc específic per recordar-lo i viure'l en comunitat. Parlar de l'Eucaristia no és allunyar-se de la vida real, sinó fer-li front en tota la seva radicalitat i exigència. No hi ha cap problema humà que l'Eucaristia no obligui a fer front i a intentar donar-li solució. Si algú entén l'Eucaristia com un parèntesi en què es deixen fora totes les alegries, angoixes, preocupacions, feines, amors i desamors que constitueixen la nostra vida real, és que no ha entès res. I, per desgràcia, sembla que molts cristians es troben en aquesta situació.

Al camí cap a la santedat, que tots els creients recorrem, l'Eucaristia és la principal font d'avituallament. Participar en l'Eucaristia ens donarà l'energia i la motivació que necessitem per a altres serveis a què siguem cridats. Perquè la veritat de la celebració eucarística es demostra en el que fem un cop abandonem el temple.

El tema culmina el camí iniciat a Fàtima el 2018 que ens conduïa a viure la *Vocació i Missió* des de diverses perspectives. I aquest curs, que precedeix la Trobada Internacional de Torí, tenia com a objectiu: *L'Eucaristia com a font per viure la missió*. És un tema que ha estat molt present a la vida dels Equips i el qual ja ens exhortava el Papa Sant Joan Pau II quan el 20 de gener de 2003 es va dirigir als responsables regionals reunits a Roma: “4. El compromís dels esposos, misteri d'aliança i de comunió, **us convida a treure la seva força de l'Eucaristia**, ‘font del matrimoni cristià’ (*Familiaris consortio*, 57) i model per al seu amor. En efecte, les diferents fases de la litúrgia eucarística conviden els esposos a viure la vida familiar i matrimonial a exemple de la de Crist, que es va entregar als homes per amor. En aquest sagrament han de trobar-se l'audàcia necessària per a l'acollida, el perdó, el diàleg i la comunió dels cors. Serà també una ajuda valuosa per fer front a les dificultats inevitables de tota vida familiar. Tant de bo que els membres dels Equips siguin els primers testimonis de la gràcia que aporta una participació regular a la vida sacramental i a la missa dominical, (...)”.

Ens trobem davant un misteri immens, una dimensió infinita de la fe, que toca tots els aspectes de la nostra vida i que, com els deixebles de Jesús, haurem de fer front des de la nostra lògica.

Quina llum ens dona l'Eucaristia? Què ens revela l'Eucaristia? Si mirem la vida amb una mirada eucarística, què veiem? Com ens encoratja l'Eucaristia en la nostra missió? Com hem de viure l'Eucaristia en parella, com a membres dels Equips de la Mare de Déu?

Per intentar posar una mica de llum a aquestes preguntes, realitzarem un recorregut per l'Eucaristia. Partirem de com ens situem inicialment davant aquest sagrament i posteriorment prendrem com a nucli principal els quatre verbs de la institució de l'Eucaristia de les paraules de l'Evangeli de Lluc: **prendre, beneir, partir i donar**. Després reflexionarem sobre el diumenge, dia del Senyor, de les parts de la Missa i el fet que Jesús ens demanés “**Feu això**” en el seu memorial, que connecta tota l'Eucaristia amb la nostra vida cristiana. Per tant, aquest Evangeli centrarà bona part de la nostra reflexió:

“Quan va ser l'hora, Jesús es posà a taula amb els apòstols i els digué:

—Com desitjava menjar amb vosaltres aquest sopar pasqual abans de la meva passió! Perquè us asseguro que ja no el menjaré més fins que la Pasqua trobi el seu compliment en el Regne de Déu.

Llavors prengué una copa, digué l'acció de gràcies i afegí:

—*Preneu això i repartiu-vos-ho, perquè us asseguro que des d'ara ja no beuré més del fruit de la vinya fins que haurà arribat el Regne de Déu.*

Després prengué el pa, digué l'acció de gràcies, el partí i els el donà tot dient:

—*Això és el meu cos, entregat per vosaltres. Feu això, que és el meu memorial.*

I, havent sopat, feu igualment amb la copa, tot dient:

—*Aquesta copa és la nova aliança segellada amb la meva sang, vessada per vosaltres". [Lc 22,14-20]*

Estructura de cada capítol

Els capítols tenen diferents apartats amb el contingut principal, on s'inclouen també les reflexions del papa Francesc i del pare Caffarel, inserides al text. A continuació, trobem la lectura de la Paraula de Déu, com un comentari formatiu introductori al text bíblic. Seran les mateixes lectures que es proposaran a la reunió d'equip d'aquell mes.

A més a més, cada capítol té propostes per a la reunió, per treballar els punts concrets d'esforç i perquè tots estiguem en sintonia a la Trobada Internacional de Torí.

Aquest tema d'estudi, com tots els dels Equips de la Mare de Déu, vol ser vivencial, de manera que ens interpel·li al nostre dia a dia i ens ajudi a la nostra vida de parella. Us animem que l'Eucaristia, particularment al llarg d'aquest curs, sigui font d'unió a la vostra vida de parella i que pugueu viure-la amb especial atenció i sentit. I no perdeu l'oportunitat de compartir-la en família, sempre que sigui possible.

Disposem-nos durant aquest curs, amb la vista fixada a Torí, a descobrir **l'enorme força de l'Eucaristia com a aliment per viure la nostra Missió**. I enfrontem un sincer discerniment per descobrir què significa això per a cadascun de nosaltres, per al nostre equip, per al moviment dels Equips de la Mare de Déu i per a l'Església.

Fonts i autors principals

Per a la redacció d'aquest Tema d'Estudi s'han usat alguns textos procedents del Tema realitzat durant el curs 2004-05 per la SR Espanya, redactat pel llavors consiliari de la SR, **Miguel Payá**, que tenia per títol *El Banquet del Senyor*.

Textos de les catequesis sobre l'Eucaristia que el papa Francesc va pronunciar durant algunes de les audiències generals dels dimecres al curs 2017-18 i en diverses homilies en les quals ha fet especial èmfasi en l'Eucaristia.

La Carta Apostòlica *Dies Domini* (DD) de **Sant Joan Pau II**.

Diverses catequesis del biblista italià **Fabio Rosini**.

Textos del pare Caffarel procedents d'un monogràfic titulat Matrimoni i Eucaristia publicat a la revista *L'Anneau d'Or (El matrimoni, camí vers Déu) Número especial 117-118 (maig-agost 1964, pp. 242-265)* i altres procedents de les editorials escrites als Equips de la Mare de Déu.

L'experiència del *Taller de la Paraula* celebrat el curs 2020-21 a la parròquia de Sant Jaume de Moncada (València, Espanya) pel pare **Javier Grande Ballesteros**.

L'equip redactor

Estructura i capítols

Reunió	Objectius generals	Referències bíbliques
Introducció	Presentació del tema	
1.- Què busqueu?	- Reflexionar sobre la manera que tenim d'acostar-nos a l'Eucaristia. - Reconèixer en l'Eucaristia el veritable aliment, font de missió i servei.	Jn 6, 24-34
2.- Prengué el pa	- Comprendre l'Eucaristia en el marc de la Pasqua i el que significa el nou banquet. - Permetre que Jesús prengui les nostres debilitats.	Jn 21, 1-14
3.- El beneí	- Aprofundir en el significat de la benedicció. - Reconèixer en l'Eucaristia una font de benedicció per a nosaltres i el proïsme.	Ez 1, 3-10
4.- El partí	- Reconèixer el significat profund de la fracció del pa. - Celebrar l'Eucaristia com a sacrament d'unitat.	Jn 6, 1-14
5.- El va donar	- Valorar l'entrega de Jesús a l'Eucaristia - Deixar-nos transformar per entregar la nostra vida.	Jn 6, 48-58
6.- Santificaràs les festes	- Viure conscients del significat alegre i festiu del diumenge. - Fer del diumenge un dia especial a la nostra vida, dia de trobada fratern i solidari.	Mc 16, 1-2, 9-16
7.- Convidats al banquet	- Reflexionar sobre la nostra participació a la Missa. - Fer-nos conscients de l'estructura i significat de cadascuna de les seves parts.	Lc 24, 13-35
8.- Feu això que és el meu memorial	- Comprendre que l'Eucaristia ens ajuda a transformar-nos i a madurar en la nostra vida diària. - Obrir-nos al compromís del testimoni, missió i servei cristians.	1 Co 11, 17-30
9.- Balanç	Revisió de tot el recorregut de manera personal, en parella i en equip.	Lc 22,14-20
Annexos	- L'any litúrgic. - Postures i gestos litúrgics. - Vestits i insígnies litúrgiques.	

PRIMERA REUNIÓ: QUÈ BUSQUEU?

Preparació de la reunió d'equip

Introducció

Vosaltres no em busqueu perquè heu vist senyals, sinó perquè heu menjat pa i heu quedat saciats. (Jn 6,26)

Hem volgut que sigui aquest versicle el que iniciï aquest temari sobre l'Eucaristia que ens acompanyarà durant aquest any. Entenem que abans d'aproximar-nos al seu sentit ple hem de ser capaços de parar-nos a reflexionar sobre la manera que tenim d'apropar-nos al misteri del Pa de Vida, deixem-nos interpel·lar pel Mestre i preguntem-nos pel sentit profund que té per a nosaltres la celebració de l'Eucaristia.

De la mateixa manera, el papa Francesc, en iniciar el seu recorregut catequètic sobre l'Eucaristia als anys 2017 i 2018, ens va ajudar a situar-nos davant la nostra manera de celebrar-la, recordant el testimoni de tants cristians que van morir per defensar-la: "Aquest és un testimoni que ens interpel·la a tots i demana una resposta sobre què vol dir per a cadascun de nosaltres participar en el sacrifici de la missa i acostar-nos a la taula del Senyor. Estem buscant la font que "flueix aigua viva" per a la vida eterna, que fa de la nostra vida un sacrifici espiritual de lloança o d'agraïment, i fa de nosaltres un sol cos amb Crist?"⁷.

Per què celebrem l'Eucaristia?

Per poder donar una resposta a aquesta pregunta central de la nostra fe, cal aprofundir en una part del discurs del Pa de Vida. Recordem que el discurs es compon de tres grans parts. La primera inclou els dos relats de miracles: la multiplicació dels pans i els peixos i Jesús caminant sobre les aigües: Jn 6, 1-21. La segona conté el discurs sobre el Pa de Vida, pronunciat davant la multitud a la sinagoga de Cafarnaüm: Jn 6, 22-59. La tercera exposa el diàleg que segueix aquest gran discurs i que encara Jesús amb els seus deixebles: Jn 6, 60-71⁸.

Ens centrem a la segona part, quan el Mestre, després d'obrar els miracles, es troba amb la multitud que el ve a trobar a l'altra riba del llac i li pregunta: "Mestre, quan has arribat?".

Si ens fixem atentament, Jesús no contesta la pregunta que li han plantejat, sinó que revela el motiu que amaga: "*En veritat, en veritat us ho dic: vosaltres no em busqueu perquè heu vist senyals, sinó perquè heu menjat pa i heu quedat saciats.*" (Jn 6, 26). Jesús s'adona que la multitud s'ha quedat amb el senyal material que havia realitzat amb anterioritat, el de la multiplicació dels pans i els peixos. Es conformen amb la necessitat saciada i no van més enllà, no entenen la profunditat del significat que aquest símbol amaga.

Aquesta trobada entre el mestre i la gent que el seguia ens recorda a les converses i debats que sorgeixen algunes vegades entre els fidels sobre el precepte, o sobre la "validesa" de la missa del dissabte pel diumenge, o sobre com de bé o de malament ho fa el mossèn. Molta gent se centra en allò que és accessori en lloc de buscar el que és essencial, el sentit profund de la celebració Eucarística. Si anem a missa només perquè ens ho mana el primer manament de la Santa Mare Església perdem la profunditat del regal que se'ns vol fer.

⁷ PAPA FRANCESC. Audiència General del dimecres 8 de novembre de 2017.

⁸ JEAN ZUMSTEIN, *L'evangelí segons Joan*, Segueix-me, Salamanca, 2016, p. 265

Anem a missa perquè necessitem aquest pa que ens dona la vida eterna i resulta essencial per a nosaltres. Precisament per això, l'Església ens ho mana com a precepte, com una mare que es preocupa pels seus fills, perquè els estima.

L'ésser humà té necessitats

L'ésser humà, entre altres necessitats vitals, té la de menjar i beure com una de les més importants. És per això que l'aliment és el primer do que Déu va donar a l'home en el relat del Gènesi, com un acte patern: *"Mireu, us dono totes les herbes que fan llavor arreu de la terra i tots els arbres que donen fruit amb la seva llavor, perquè siguin el vostre aliment"* (Gn 1, 29). Aquest do es converteix en la resposta d'un Déu Pare a la necessitat de l'ésser humà, d'un fill seu.

Aquesta necessitat no pot saciar-se de qualsevol manera. Tot allò que és comestible no és recomanable, perquè no tot allò que és comestible es pot digerir. Per això, Déu al Gènesi (Gn 2, 16) diu a Adam: *"Pots menjar dels fruits de tots els arbres del jardí. Però no mengis del fruit de l'arbre del coneixement del bé i del mal, perquè el dia que en mengis, tingues per cert que moriràs"*. Déu no ens assenyala per caprici els aliments que no podem menjar, sinó que ho fa per amor de qui sap què és el que no podem digerir i ens prevé, de la mateixa manera que fa el pare que va pel bosc i li diu al seu fill: *"No mengis d'aquests fruits o aquests bolets, perquè són verinosos"*.

Necessitat de saciar-nos

Tots estem disposats a fer el que calgui per satisfer els nostres desitjos, per saciar-nos. I com la multitud, li preguntem a Jesús: *"què hem de fer?"*.

Jesús denuncia la il·lusió de l'ésser humà d'aconseguir pels propis mitjans el més necessari per satisfer les seves ànsies; ja que, quan busquem saciar-nos de tot sense mesura ni discerniment, la voracitat marca la nostra manera de relacionar-nos amb els aliments d'una manera tòxica. Fins al punt que només estem bé quan ens sentim complaguts, satisfets i hem aconseguit el que volíem. A això ho anomenem gola, i es converteix en una idolatria que, com tantes altres, busca en el que no és Déu saciar la nostra vida i omplir-la de sentit.

Després dels miracles, del discurs i de la trobada, la multitud continua demanant un pa que no és el que Jesús està oferint. El mateix passa amb la samaritana, que demanava una aigua que res a veure tenia amb la font de vida eterna que Jesús li oferia. O amb Nicodem, al qual mou a néixer de nou.

De la mateixa manera, nosaltres en moltes ocasions demanem unes celebracions eucarístiques que no tenen res a veure amb el que Jesús ens està regalant; unes reunions d'equip que disten molt del do que se'ns vol oferir; una vida matrimonial que no s'acosta a la vocació que Déu ens ha concedit; una família que no és l'Església domèstica instituïda el dia del nostre casament.

Ens atensem a Jesús demanant que doni resposta a unes necessitats, certament legítimes, però que es queden pobres i curtes en comparació amb els regals que se'ns vol oferir.

Aquesta reflexió ens convida a ressituar les nostres veritables necessitats, les que realment saciaran la gana i la set que la nostra vida, el nostre matrimoni i la nostra família tenen; a redescobrir l'oferta de Jesús, i tornar a confiar en Ell.

Crist: l'únic aliment que sacia.

És en aquest moment quan Jesús els revela que les obres que ells esperen per saciar la vida no consisteixen en un “fer” sinó en un “creure”, que orienta el “fer” i el potencia. No es tracta d'una prestació que cal complir, sinó d'acceptar un do. Deixar-se estimar, identificar el veritable aliment, refiar-se o no refiar-se del pare, menjar o no menjar d'aquells bolets que són al bosc i que semblen “desitjables”.

I això ho fem com nens que viuen en un procés de maduració. El Pare hi és sempre, al nostre costat, cuidant de nosaltres, acompanyant-nos. Fins i tot consentint-nos. A això estem cridats, a descobrir l'amor que ens té, a rebre el seu Pa de Vida. Perquè Ell ens podria parlar així, com diu la cançó: “Si per un segon veiessis com et miro, no voldries veure res més (...) i tremolo en imaginar quan arribis al cel, costarà respirar dins l'abraçada que ens donarem” (*Un segundo*, Hakuna Group Music).

Se'ns convida a creure que totes les necessitats que ens fan buscar i buscar, voler i voler, són succedanis d'una única i veritable necessitat: l'amor de Déu manifestat en el seu Fill Jesús. Per aquest motiu, Jesús proclamarà: “*Jo soc el pa de vida*”.

Igual que la multitud, hem viscut experiències precioses de ser saciats pel Senyor, però com la multitud, continuem exigint senyals que saciïn les nostres necessitats més bàsiques i que donin resposta a la nostra voracitat. Val la pena seguir en aquest entossudiment? De vegades som molt tossuts. Per combatre això us proposem dur a terme una reflexió, que pot ocupar el nostre deure d'asseure'ns d'aquest mes, sobre com o quan Jesús ha saciat les nostres necessitats més profundes a través de l'Eucaristia, de la nostra oració personal o conjugal, o del nostre Equip.

Intentem que aquest apropament a l'Eucaristia es faci també des del punt de vista de la parella, que no pensem només de manera individual, que veiem com podem nodrir-nos d'ella en la nostra vida matrimonial.

El pare Caffarel va fer les reflexions que van conduir al text *Matrimoni i Eucaristia* de les quals citarem alguns extractes al llarg dels pròxims capítols, precisament quan a la primavera de 1959, a Roma, quan donava la comunió, juntament amb altres sacerdots, a les mil llars peregrines dels Equips de la Mare de Déu. Indica que, en aquell moment, va tenir la intuïció de l'estret llaç que hi havia entre els dos sagraments: matrimoni i Eucaristia. Al seu text ens proposa una oració que permeti “que l'Eucaristia construeixi la vostra llar, construeixi la vostra unitat. (...) Per què quan acabeu de combregar i sou un al costat de l'altre a l'Església no reciteu junts: “Senyor, vessa en nosaltres el teu Esperit d'amor; ja que acabes d'omplir-nos amb el sagrament pasqual. Que el teu amor ens doni un sol cor”⁹.

La Paraula de Déu

Introducció al text bíblic

Llegim la Paraula de Déu tenint en compte tot el que hem comentat amb anterioritat en aquest capítol, que, en definitiva, és tota una introducció al següent text bíblic.

Text de Jn 6, 24-34

Així, doncs, quan la gent s'adonà que Jesús no era allí, ni tampoc els seus deixebles, van pujar a les barques i se n'anaren a Cafarnaüm a buscar Jesús.

⁹ HENRI CAFFAREL, *Matrimoni i Eucaristia*; publicat a la revista *L'Anneau d'Or* –El matrimoni, camí vers Déu Número especial 117-118 – maig - agost 1964 – (pp. 242-265).

Així que el trobaren a l'altra banda del llac, li van preguntar:

—Rabí, quan has arribat?

Jesús prengué la paraula i els digué:

—En veritat, en veritat us ho dic: vosaltres no em busqueu perquè heu vist senyals, sinó perquè heu menjat pa i heu quedat saciats. Però no us heu d'afanyar tant per l'aliment que es fa malbé, sinó pel que dura i dona vida eterna. I el Fill de l'home us donarà aquest aliment, perquè Déu, el Pare, l'ha marcat amb el seu segell.

Ells li preguntaren:

—Com hem d'actuar per a fer les obres de Déu?

Jesús els respongué:

—L'obra que Déu vol és aquesta: que cregueu en aquell que ell ha enviat.

Li replicaren:

—I tu, quin senyal realitzes, perquè el vegem i et creguem? Què pots fer? Els nostres pares van menjar el manà en el desert, tal com diu l'Escriptura: Els donà pa del cel per aliment.

Llavors Jesús els respongué:

—En veritat, en veritat us ho dic: no és Moisès qui us ha donat el pa del cel; és el meu Pare qui us dona l'autèntic pa del cel. El pa de Déu és el que baixa del cel i dona vida al món.

Ells li demanen:

—Senyor, dona'ns sempre pa d'aquest.

La reunió d'equip

Acollida

Durant les reunions que tindrem aquest curs estarem convidats a realitzar uns signes d'acollida. Donada la diversitat del nostre moviment, entenem això com una proposta que cada llar acollidora pot adaptar segons la realitat del seu equip a un signe concret.

En aquesta primera trobada us convidem a posar un cistell buit enmig de la taula en torn a la qual us reunireu. En un ambient d'oració podeu introduir aquest primer signe amb aquestes o altres paraules:

Aquesta cistella buida és signe de les necessitats que tenim cadascun de nosaltres, cada matrimoni, cada família i el nostre equip. Són necessitats legítimes que estem cridats a cobrir, però no volem fer-ho de qualsevol manera. Sabem dels nostres buits i anhels. Els patim i desitgem que siguin saciats. Però també sabem que aquesta cistella és un símbol que perdurarà al llarg del curs, i que l'únic que el pot omplir i ens pot saciar és "el veritable aliment que perdura per a la vida eterna".

Posada en comú

En aquest moment, a més de comentar les experiències significatives que hem pogut viure al llarg del mes, estem convidats a compartir alguna experiència de participació en l'Eucaristia: l'hem preparat de manera especial? Ha tingut algun significat més profund per a nosaltres?

Oració

Proclamem el text bíblic proposat al capítol: Jn 6, 24-34

Després de proclamar el text bíblic us oferim tres moments d'oració per demanar perdó, fer peticions al Senyor i donar gràcies. Us proposem que un membre del matrimoni que acull llegeixi el fragment bíblic, i l'altre l'oració proposada, deixant un moment de silenci per pregar, individualment, el que significa a la nostra vida. Qui ho desitgi pot expressar-ho amb una senzilla oració en veu alta.

Perdó

“Vosaltres no em busqueu perquè heu vist senyals, sinó perquè heu menjat pa i heu quedat saciats”.

Us demanem perdó, Senyor, per buscar-vos només quan estem necessitats de signes concrets que donin resposta a situacions difícils, per oblidar-nos de Vós quan les coses van bé i creiem que no ens feu falta.

Us demanem perdó per... (intencions lliures)

Petició

“Ells li preguntaren:

—Com hem d'actuar per a fer les obres de Déu?

Jesús els respongué:

—L'obra que Déu vol és aquesta: que cregueu en aquell que ell ha enviat”.

Senyor, us demanem que ens ajudeu a obrar com a cristians, a construir ja el Regne a la Terra. Senyor, augmenteu la nostra fe, us demanem... (intencions lliures).

Acció de gràcies

“En veritat, en veritat us ho dic: no és Moisès qui us ha donat el pa del cel; és el meu Pare qui us dona l'autèntic pa del cel. El pa de Déu és el que baixa del cel i dona vida al món”.

Senyor, us donem gràcies per ser el veritable aliment de la nostra vida. Senyor, us donem gràcies... (intencions lliures).

Participació

Podem compartir sobre els punts concrets d'esforç, i aquest mes, centrar-nos en els punts que ens hagin ajudat a viure de manera més conscient l'Eucaristia. Hi ha algun punt que ens ha interpel·lat a tenir una actitud de major veritat, de major consciència de la voluntat de Déu sobre la nostra vida, de major recerca de la nostra unió com a matrimoni a través de l'Eucaristia?

Us proposem una **sentada** que ens permeti parlar amb sinceritat sobre si realment ens adonem del que Déu vol donar-nos quan s'entrega per nosaltres. Com o quan Jesús ha saciat les nostres necessitats més profundes a través de l'Eucaristia, de la nostra oració personal o conjugal, o del nostre equip? Reflexionem sobre què significa per al nostre matrimoni que l'Eucaristia sigui la font del nostre amor i de la nostra unitat, si realment ens ajuda a tenir “un sol cor” tal com suggereix l'oració del pare Caffarel. Ho podríem concretar a la nostra vida? Compartir aquestes reflexions personals en el nostre diàleg conjugal.

Per compartir a la reunió d'equip

Molts equipistes que se serveixen d'aquest temari no podran assistir a l'Eucaristia el pròxim diumenge, bé perquè no hi ha sacerdots que la celebrin, o bé perquè viuen en llocs on no els està permès viure la fe en llibertat. La majoria podrem escollir hora, lloc, sacerdot, i si no ens va bé, la deixarem per al diumenge vinent. Som conscients de la grandesa de poder celebrar l'Eucaristia amb tanta facilitat com molts de nosaltres tenim? Quines són les nostres necessitats més importants com a matrimoni i com a família? Com intentem satisfer aquestes necessitats? L'Eucaristia satisfà les nostres necessitats o ens costa entendre que tingui alguna cosa a veure amb la nostra vida?

Cap a Torí

Segurament en aquesta primera reunió ja hem pres una decisió sobre la nostra participació a la Trobada Internacional de Torí del juliol de 2024. Podem compartir amb els nostres companys d'equip com ha estat la nostra reflexió, en quina situació ens trobem, què hem decidit, les raons que han motivat una o altra decisió.

Oracions finals

- Per la canonització del pare Caffarel
- Magnificat

SEGONA REUNIÓ: PRENGUÉ EL PA

Preparació de la reunió d'equip

El banquet eucarístic: *Pésaj*

La nit que havia de ser entregat, Jesús estava celebrant el *Pésaj* amb els seus deixebles. Aquest sopar és una litúrgia familiar, en la qual es menja l'anyell sacrificat, es transmet als més petits l'acció salvadora de Déu sobre el seu poble, s'actualitza aquest alliberament i s'espera la plenitud que vindria amb Elies. פסח, *Pésaj*, significa literalment "salt": el poble d'Israel, esclau a Egipte, faria un salt a la llibertat.

Tot va començar amb aquesta pregunta dels deixebles: "On vols que preparem el sopar pasqual?". I Jesús manifesta el seu gran desig de celebrar especialment aquella Pasqua, l'última de la seva vida: "Com desitjava menjar amb vosaltres aquest sopar pasqual abans de la meva passió!" (Lc 22, 15). D'altra banda, disposa que es busqui un local apropiat, ample i còmode.

En el marc d'aquesta pasqua jueva, Jesús va instituir una nova Pasqua, perquè en dir "Feu això que és el meu memorial" canvia el fet alliberador que s'ha de celebrar en tres direccions: com un fet passat, com a part del present actual i com a anticipació del futur definitiu. Quin és aquest fet alliberador?

Els quatre relats que tenim de la institució de l'Eucaristia, en tres Evangelis (Mt 26,17-30; Mc 14,12-25; Lc 22,7-20) i a la primera Carta de Sant Pau als Corintis (1 Co 11,17-34), així com les al·lusions que fa l'Evangelí de Sant Joan (Jn 6,51-59), ens ofereixen indicacions precioses sobre el significat que Jesús va voler donar a aquest banquet.

Es tracta d'un nou banquet instituït per Jesús, un àpat amb dos elements que tenien una gran importància a la tradició jueva, el pa i el vi, als quals dona un nou significat. El pa era l'aliment fonamental per saciar la fam, i per això era símbol de la vida. El vi era la beguda festiva, símbol d'alegria, d'amistat i d'aliança. Jesús els assumeix, però els dona un nou sentit: són el seu cos entregat i la seva sang vessada, és a dir, són Ell mateix que s'entrega als homes. Ens trobem davant una acció que no té cap antecedent en cap altra religió. El fet que algú doni a menjar el seu cos i a beure la seva sang és una innovació total de Jesucrist, que va causar escàndol ja entre els seus contemporanis. Però les paraules de Jesús són clares i terminants. No es tracta d'un aliment metafòric. El que rebem sota l'aparença de pa i vi és el cos i la sang del Senyor, és a dir, Ell mateix, que s'ha ofert per nosaltres. I en rebre'l, entrem en una íntima unió amb Ell que ens introdueix en la mateixa vida de la Trinitat: "*A mi m'ha enviat el Pare que viu, i jo visc gràcies al Pare; igualment els qui em mengen a mi viuran gràcies a mi*" (Jn 6,57).

En aquest context pasqual, la celebració jueva ve marcada per la benedicció de quatre copes. La primera és la benedicció per tot allò que hem rebut, la segona inicia la litúrgia pasqual, la tercera és la de la redempció, la quarta copa és la de la consumació de la promesa, amb la qual es dona fi a la celebració pasqual.

És important entendre que Jesús, segons el relat de Lluc,¹⁰ consagra el pa entre la segona i la tercera copa. A partir d'aquest moment, el *Pésaj* queda sorprenentment obert, ja que després de la tercera copa canten els salms i, sense beneir la quarta copa¹¹, surten cap a la muntanya de les Oliveres. Això, que devia sorprendre molt els jueus, té un significat molt profund i només comprensible després de la crucifixió: es pot entendre que Jesús pren la quarta copa de la

¹⁰ Lc 22, 17-20.

¹¹ Mc 14, 26

consumació a la Creu, quan li apopen l'esponja en vinagre i Ell proclama “Tot s’ha complert” (Jn 19, 30).

El pa de l’aflicció

A més a més de les copes de vi, un element fonamental a la Pasqua és el pa. Jesús pren de la taula la matèria que altres han fet -no l’ha fet Ell-: transforma una realitat que se li ha presentat prèviament.

Al primer gest de Jesús: “prengué el pa i el calze amb el vi, correspon, per tant, la preparació dels dons. És la primera part de la Litúrgia eucarística. Està bé que siguin els fidels els que presenten el pa i el vi, perquè representen l’ofrena espiritual de l’Església recollida a l’Eucaristia. (...) Certament, la nostra ofrena és poca cosa, però Crist necessita aquesta mica. Ens demana poc, el Senyor, ens dona tant. Ens demana poc. Ens demana, a la vida ordinària, bona voluntat; ens demana un cor obert; ens demana ganes de ser millors per acollir-lo a Ell que s’ofereix a si mateix a nosaltres a l’Eucaristia; ens demana aquestes ofrenes simbòliques que després es convertiran en el seu cos i la seva sang.”¹²

Per aquest motiu, nosaltres, cada cop que celebrem l’Eucaristia diem: «Us beneïm Senyor, Déu de l’Univers, per aquest pa que hem rebut de la vostra bondat, fruit de la terra i del treball dels homes». Reconeixem que és un aliment senzill i aparentment pobre, però que exigeix el treball de molts (semar, recol·lectar, moldre, pastar, fornejar...); és una feina comunitària, és cultura, és trobada entorn d’una taula, és acollida, és relació... i és tota aquesta realitat la que pren a les seves mans el Senyor per fer-la Pasqual.

El pa és essencial, per això la paraula hebrea לחם, *lejem*, significa *aliment*, *necessitat*. D’altra banda, és significatiu que la paraula **guerra**, להלחם, *lehilajem*, tingui la mateixa arrel, en entendre que és la defensa de les necessitats vitals la que acostuma a provocar les guerres.

Quan Jesús pren el pa està prenent les nostres necessitats, així com els nostres conflictes. Des de l’inici de la creació l’ésser humà ha viscut amb la convicció que les seves necessitats havien de ser procurades i defensades per si mateix, deixant la providència i la confiança en Déu en segon pla. Aquesta falta de confiança ha suposat per a la humanitat una focalització en “el tenir” i en “l’aconseguir” com a objectiu vital, que dinamita la nostra relació amb Déu, amb els altres i amb nosaltres mateixos. I acaba convertint-se en la primera maledicció: “*Et guanyaràs el pa amb la suor del teu front*” (Gn 3, 19).

És necessari entendre que el pa que Jesús pren és el pa àzim, que no és suau, esponjós ni saborós. És un pa propi de la gent sense recursos (sense llevat). De fet, quan es beneeix al *Pésaj* es diu: “Aquest és el pa de la pobresa que van menjar els nostres avantpassats al país d’Egipte”. És el pa menjat amb suor, és el pa que elaboren uns esclaus ansiosos de llibertat: és el pa de l’aflicció.

Deixar-nos prendre

Deixar que Déu prengui el nostre pa de l’aflicció ens permet viure en la benedicció, deixar d’estar a la defensiva, experimentar que Déu és el Pare provident que ens proveeix un aliment que pot realment saciar: “La meua carn és veritable menjar i la meua sang és veritable beguda.” Jn 6, 55. El pare Caffarel ens ajuda amb les seves paraules sobre l’Eucaristia:

¹² PAPA FRANCESC. Catequesi del 28 de febrer de 2018.

*A la missa, Crist està present en el sacerdot. Amb les mans del sacerdot, és Ell qui pren, com a la Sopar, el pa i el vi, i dona gràcies al seu Pare. Però aquest pa i aquest vi són el signe visible d'una realitat invisible; és el seu cos "entregat" als homes, la seva sang "vessada" per ells. No deixeu passar aquesta paraula, "signe", sense donar-li tot el seu sentit. Una comparació que prenc de la vostra vida us ajudarà. Un dia vau oferir a la vostra xicota l'anell de compromís i ella va considerar aquest regal, sens dubte, no pel seu valor de mercat, sinó pel seu valor de signe; als seus ulls aquell anell era el signe d'un cor i d'una vida que se li oferia. De la mateixa manera, pa i vi a la missa, com a l'últim Sopar, han de ser valorats en el seu valor de signe; són el signe d'un cor i d'una vida, del cor i de la vida de Crist que s'ofereixen al Pare, amb gran fervor i amor, per a la salvació de tots els homes (...). Mentre que les aliances dels casats simbolitzen el cor i la vida dels nuvis, encara que no el continguin realment, aquest pa i aquest vi no només representen, sinó que contenen el Cos i la Sang de Crist. Així es compren per què l'Església ensenya que, a la Missa, el sacrifici de Crist està alhora simbolitzat i realment present, present perquè l'ofereim i en participem.*¹³

La Paraula de Déu

Introducció al text bíblic

L'última aparició del Ressuscitat que ens explica Sant Joan, al llac de Tiberíades, ens ofereix una visió meravellosa de la presència de Jesús a l'Església d'avui. Set deixebles estan pescant junts. Com que el número set és símbol de totalitat, es vol subratllar que la feina de la pesca és de tots, i de tots units. En un primer moment, la feina resulta inútil: "No van pescar res". Els deixebles busquen saciar les seves necessitats des d'ells mateixos, sense comptar amb la Gràcia. Sembla que després del que han viscut amb el Mestre, res no ha canviat.

A l'alba, com el dia de la Resurrecció, Jesús es presenta, no a la barca sinó a terra ferma, encara que a prop. Des d'una nova situació, des de la Glòria del pare, no abandona els seus deixebles, els segueix de prop en les seves ocupacions i dificultats, encara que no es mescla directament en la seva feina. Els deixebles no el reconeixen, perquè estan vivint a la foscor de la seva fe.

Jesús mana llançar la xarxa, vol proveir les seves veritables necessitats, mana que l'Església evangelitzi contra totes les dificultats i càlculs pessimistes. I els deixebles, malgrat no haver-lo reconegut, li fan cas i llancen la xarxa. I per haver fet cas de la iniciativa de Jesús, aconsegueixen una pesca esplèndida. Jesús mateix els ha preparat aquest menjar. Però demana als deixebles una aportació: «Porteu peix del que acabeu de pescar». Aquesta aportació ve del fruit de la pesca, del "fruit del treball dels homes". «Jesús s'acostà, prengué el pa i els el donava. Igualment va fer amb el peix». Jesús els serveix el menjar, com havia fet tantes altres vegades, i sobretot, la nit abans de la seva mort.

Jesús ressuscitat convida els apòstols a entrar en una nova dinàmica on viure l'experiència d'un Pare provident, al qual se li permet prendre una desastrosa nit de pesca improductiva i que, amb la seva Paraula de vida, sacia les seves necessitats i es converteix en una trobada fraterna, en un convit, signe del Regne que ja ha començat.

¹³ HENRI CAFFAREL, *Matrimoni i Eucaristia*, publicat a la revista *L'Anneau d'Or* –El matrimoni, camí vers Déu Número especial 117-118 – maig - agost 1964 – (pp. 242-265).

Text de Jn, 21, 1-14

Després de tot això, Jesús es va tornar a aparèixer als deixebles vora el llac de Tiberiades. L'aparició va ser d'aquesta manera:

Es trobaven plegats Simó Pere, Tomàs, l'anomenat Bessó, Natanael, de Canà de Galilea, els fills de Zebedeu i dos deixebles més. Simó Pere els diu:

—Me'n vaig a pescar.

Els altres li diuen:

—Nosaltres també venim amb tu.

Sortiren, doncs, i pujaren a la barca, però aquella nit no van pescar res. Quan va despuntar el dia, Jesús es presentà a la riba del llac, però els deixebles no sabien que era ell. Llavors Jesús els digué:

—Nois, no teniu res per a menjar?

Li respongueren:

—No.

Ell els digué:

—Tireu la xarxa a la dreta de la barca i trobareu peix

Tiraren, doncs, la xarxa i no podien estirar-la de tants peixos com hi havia. Llavors aquell deixeble que Jesús estimava diu a Pere:

—És el Senyor.

Així que Simó Pere va sentir que era el Senyor, es va cenyir la túnica, l'única peça que duia, i es llançà a l'aigua. Els altres deixebles, que només eren a uns cent metres de terra, van arribar amb la barca, arrossegant la xarxa plena de peixos. Quan baixaren a terra, veieren unes brases amb peix coent-s'hi, i pa. Jesús els diu:

—Porteu peix del que acabeu de pescar.

Simó Pere pujà a la barca i va estirar cap a terra la xarxa plena de peixos: eren cent cinquanta-tres peixos grossos. Tot i haver-hi tant de peix, la xarxa no es va esquinçar. Jesús els digué:

—Veniu a menjar.

Cap dels deixebles no gosava preguntar-li: «Qui ets, tu?», perquè sabien que era el Senyor. Jesús s'acostà, prengué el pa i els el donava. Igualment va fer amb el peix.

Aquesta fou la tercera vegada que Jesús es va aparèixer als deixebles després de ressuscitar d'entre els morts.

La reunió d'equip

Acollida

Us convidem a preparar un cistell buit al centre de la taula.

S'entrega a cada membre de l'equip un tros de pa, si pot ser pa sense llevat (per exemple, el pa que es fa servir per fer *fajitas*) per significar d'alguna manera que és el pa dels pobres.

Iniciem la trobada amb el tros de pa a la mà, tots en silenci, reflexionant el que significa per a aquest període de la vida el “pa de l’aflicció”, per a cadascun de nosaltres, i el que significa aquest període de la història per a tantes persones.

Després d’aquest moment, cadascú deixa que el consiliari, presència de Crist sacerdot, prengui aquest pa i el posi al cistell.

Posada en comú

Podem posar en comú quina ha estat la nostra reflexió entorn del pa de l’aflicció i com hem viscut aquest sentiment durant el mes.

Oració

Llegim el text bíblic proposat al capítol: Jn 21, 1-14

Després de proclamar el text bíblic us oferim tres moments d’oració per donar gràcies a Déu, demanar-li perdó i fer-li peticions. Us proposem que un membre del matrimoni que acull llegeixi el fragment bíblic, i l’altre l’oració proposada, deixant un moment de silenci per pregar, individualment, el que significa a la nostra vida. Qui ho desitgi pot expressar-ho amb una senzilla oració en veu alta.

Acció de gràcies

Es trobaven plegats Simó Pere, Tomàs, l’anomenat Bessó, Natanael, de Canà de Galilea, els fills de Zebedeu i dos deixebles més

Senyor Jesús, us donem gràcies perquè ens heu concedit viure la fe en comunitat. Gràcies pel nostre matrimoni, per la nostra família i pel nostre equip. Concediu-nos, enmig de totes les dificultats, poder continuar units.

(Intencions lliures)

Perdó

Simó Pere els diu:

—Me’n vaig a pescar.

Els altres li diuen:

—Nosaltres també venim amb tu.

Sortiren, doncs, i pujaren a la barca, però aquella nit no van pescar res.

Us demanem perdó, Senyor, per les vegades que busquem saciar les nostres necessitats nosaltres sols, provocant nits fosques, cansaments i frustracions inútils.

(Intencions lliures)

Petició

Quan va despuntar el dia, Jesús es presentà a la riba del llac, però els deixebles no sabien que era ell. Llavors Jesús els digué:

—Nois, no teniu res per a menjar?

Li resposueren:

—No.

Ell els digué:

—*Tireu la xarxa a la dreta de la barca i trobareu peix.*

Us demanem Senyor que mantingueu la vostra presència constant a la nostra vida d'equip, Vós sempre heu estat al nostre costat encara que no ens n'haguem adonat que éreu Vós. No us canseu de fer-vos trobadís, i de saciar les nostres necessitats.

(Intencions lliures)

Participació

Compartim sobre els punts concrets d'esforç. Aquest mes podríem compartir especialment sobre la regla de vida.

Per fer-ho, us proposem que us fixeu en quines actituds de la vostra vida poden fer mal als que viuen amb vosaltres. I reconeixent-les, emprengueu un camí de millora deixant-vos ajudar.

Com a suggeriment per a **la sentada** us proposem un possible diàleg al voltant dels aspectes que constitueixen aquest "pa de l'aflicció" a la vostra vida, les vostres debilitats, perquè entre tots dos construïu una possible **regla de vida** de la qual hem parlat anteriorment. Mireu la manera de no fer-vos mal i de permetre que l'altre us ajudi a portar la "càrrega".

Per compartir a la reunió d'equip

Jesús vol prendre la teva vida. És imprescindible que pugui prendre a les seves mans les teves necessitats, amb totes les seves pobreses. T'havies adonat que necessita prendre concretament la teva pobresa per realitzar el seu pla d'amor? Com vius aquesta realitat? Com vius el fet de deixar-te prendre per Jesús?

Entens l'Eucaristia com *Pésaj*, "salt" de l'esclavitud a la llibertat? Creus possible que es faci aquest salt en la teva vida, l'esperes? Creus que és Déu qui pot fer-lo possible? N'has tingut alguna experiència?

Cap a Torí

Aquest mes us demanem una reflexió sobre la nostra solidaritat per a la Trobada de Torí. Ens hem plantejat poder ajudar perquè altres hi puguin anar – del nostre equip, del nostre sector, de la nostra regió, de la nostra súper regió, d'altres súper regions? Aquesta ajuda es pot concretar de moltes maneres: econòmica; personalment, amb la cura i atenció a familiars d'equipistes durant els dies de la trobada; amb la nostra oració o amb la nostra animació.

Oracions finals

- Per a la canonització del pare Caffarel
- Magnificat

TERCERA REUNIÓ: EL BENEÍ

Preparació de la reunió d'equip

Introducció

La benedicció és una de les grans tradicions presents a tota la història del poble d'Israel. Ja al seu inici, una de les promeses de Déu a Abraham va ser la benedicció: *“Beneiré els qui et beneeixin, però als qui et maleixin, els maleiré. Totes les famílies de la terra es valdran del teu nom per a beneir-se.”* (Gn 12, 3)

Però, sens dubte, és a l'Eucaristia, cim de la història de salvació, on la benedicció adquireix una dimensió nova i absoluta, com ens assenyalen els relats evangèlics i les cartes del Nou Testament.

Al ritual de l'Eucaristia l'Església ha mantingut en diversos moments aquesta oració essencial: a la presentació de les ofrenes (“Us beneïm Senyor, Déu de l'Univers, per aquest pa que hem rebut de la vostra bondat, fruit de la terra i del treball dels homes”), a la pregària eucarística (“prengué el pa, el beneí...”)¹⁴ i al final de la Missa, on tots som beneïts pel sacerdot abans de sortir. Per tot això ens sembla important aprofundir en el significat de la benedicció.

Si ens fixem en el context litúrgic del *Pésaj* o Pasqua jueva, on es produeix aquesta benedicció, el que Jesús fa no és una oració personal d'acció de gràcies. En una traducció més ajustada, en lloc de dir que Jesús beneí el pa, es diu que Jesús va pronunciar una benedicció. En realitat, seguint el ritual de la Pasqua, el que fa Jesús en aquell moment és recitar l'oració que els jueus proclamaven:

«Beneït sigueu, Déu nostre, Rei de l'univers, que feu sortir el pa de la terra». Per tant, Jesús està recitant una benedicció, que no és el mateix que beneir el pa. Jesús està agraït a Déu, beneït a Déu pel pa.

I què vol dir 'beneir'?

La paraula beneir ve del llatí *benedicere* i vol dir “dir el bé”, *bene* (bé) *dicere* (dir). La benedicció suposa que la paraula conté un do en ella mateixa que es converteix en un bé. Per tant, es tracta d'un bé que no transforma la realitat de l'objecte o de la persona, sinó que modifica el significat que té per a mi. És important entendre que la benedicció no és un acte màgic que varia la materialitat del que és beneït, sinó que canvia el sentit profund que té per a nosaltres.

Com deia el papa Francesc a l'Homilia del Corpus de 2019: “Per què beneir fa bé? Perquè és la transformació de la paraula en do. Quan es beneeix, no es fa alguna cosa per a un mateix, sinó per als altres. Beneir no és dir paraules boniques, no és usar paraules de circumstància, no: és dir bé, dir amb amor. (...) Quantes vegades nosaltres també hem sigut beneïts a l'Església, o a casa nostra, quantes vegades hem escoltat paraules que ens han fet bé, o un senyal de la creu al front... Ens vam convertir en beneïts el dia del Baptisme, i som beneïts al final de cada missa”.¹⁴

Jesús beneeix, no el pa, sinó a Déu, proclama la ברכה *Beraka* (en hebreu), la εὐχαριστία, *eujaristía* (en grec), l'«acció de gràcies», que com podem intuir, no és un terme més, sinó que, és el centre de l'experiència del poble d'Israel, de la comunitat cristiana primitiva i de tota l'Església.

¹⁴ PAPA FRANCESC, Homilia del dia de Corpus Christi, 2019

En definitiva, què fem quan beneïm? Reconeixem l'origen diví de tot i, juntament amb això, la seva bondat. Des d'aquest reconeixement fem que el que és ordinari tingui un significat transcendent i vivificador.

Quan Déu va crear l'home i la dona, els va beneir, els va atorgar una força vital bella, bona, veraç... (Gn 1, 27- 31) que com a conseqüència va provocar una relació extraordinària amb Déu, entre si i amb la natura. Aquesta relació va quedar truncada pel pecat. Adam i Eva van ser temptats i a causa de la desconfiança i la por a ser jutjats, van trencar aquesta relació amb Déu, i van entrar en una dinàmica de maledicció. I tot el que fins aquell moment havia servit de trobada, d'unió, de vida... per les conseqüències nefastes del pecat, es converteix en maledicció. (Gn 2, 17-20). Adam s'amaga de Déu, s'avergonyeix d'ell mateix, s'enfronta a la seva dona... tot es transforma en maledicció.

L'Eucaristia ens retorna al paradís. Jesús torna a omplir el pa de la seva relació i unió amb el Pare i amb nosaltres. A través de l'Eucaristia som cridats a tornar a entrar en la dinàmica de la benedicció. *"També heu d'oferir-vos, l'un i l'altre junts, oferir la vostra unió als diferents plans de la vostra vida; una sola carn, un sol cor, una sola ànima. Oferir la vostra unió carnal, alhora santa i pecadora... oferir el vostre cor que no està fora de perill del vell egoisme... oferir també aquesta unió de les vostres ànimes que Déu ha realitzat al nivell més profund del vostre ésser, en aquest centre on radica la vida divina. Aquesta ofrena de la vostra unió a tots els nivells no és un do addicional de la vostra llar, sinó la seva participació en el sacrifici de Crist"*¹⁵. La grandesa de l'Eucaristia és la que ens permet passar de la dinàmica de la maledicció a la dinàmica de la benedicció, capaç de transformar la nostra vida.

Ser un matrimoni eucarístic significa acollir la nostra vida i la nostra història, passi el que passi, com ens diu el pare Caffarel: *"Perquè aquest sacrifici de Crist es faci vostre, no és suficient amb què oferi el seu cos i la seva sang. El regal de l'anell no substitueix el do del cor i de la vida, el suposa. De la mateixa manera, l'ofrena del cos i la sang de Crist exigeix el vostre do interior. El do de cadascú de vosaltres, però també el do de la vostra petita comunitat conjugal. Aquest do té múltiples aspectes: heu d'oferir-vos a Déu l'un a l'altre, oferir-vos un i altre junts, oferir els vostres fills i tot el que constitueix la vostra existència"*¹⁶ sent capaços de veure la bellesa que hi ha en tot, perquè Déu hi és, i des d'aquest convenciment som capaços de sentir-nos sostinguts. Per això hem de sortir del nostre ritual de maledicció que cada dia ens fa sospitar dels altres, que no accepta la realitat, que fuig del patiment, que recorda el mal i el conserva al cor... i cada diumenge en celebrar l'Eucaristia, entrar amb Jesús a la litúrgia de la benedicció.

*L'Eucaristia és una escola de benedicció. Déu diu bé de nosaltres, els seus fills estimats, i així ens anima a seguir endavant. I nosaltres beneïm Déu a les nostres assemblees (cf. Sal 68,27), recuperant el sabor de la lloança, que allibera i sana el cor. Anem a Missa amb la certesa de ser beneïts pel Senyor, i sortim per beneir nosaltres alhora, per ser canals de bé en el món.*¹⁷

¹⁵ HENRI CAFFAREL, *Matrimoni i Eucaristia* publicat a la revista *L'Anneau d'Or* –El matrimoni, camí vers Déu Número especial 117-118 – maig - agost 1964 – (pp. 242-265).

¹⁶ HENRI CAFFAREL, Ídem, p. 246.

¹⁷ PAPA FRANCESC, Homilia de Corpus de 2019

La Paraula de Déu

Introducció al text bíblic

La carta dels Efesis, dirigida a les comunitats cristianes d'Àsia Menor, comença amb un himne de lloança a Déu Pare perquè Crist ens ha beneït.

Com hem vist en aquest capítol, Pau utilitza la fórmula de benedicció jueva en sentit "ascendent", cap a Déu. Pau beneeix Déu perquè ens ha escollit, perquè ens ha incorporat a Ell fent-nos fills seus. Perquè aquest pla s'ha fet mitjançant la redempció duta a terme per Crist i perquè aquesta gràcia ha sigut revelada.

Crist trenca definitivament la història de negativitat i ens descobreix que tots som fills de Déu. Per això beneïm i agraïm:

Text d'Ef 1, 3-10

*Beneït sigui el Déu i Pare de nostre Senyor Jesucrist,
que ens ha beneït en Crist
amb tota mena de benediccions espirituals dalt al cel.
Ens escollí en ell abans de crear el món,
perquè fóssim sants, irrepressibles als seus ulls.
Per amor ens destinà a ser fills seus per Jesucrist,
segons la seva benèvola decisió,
a lloança i glòria de la gràcia
que ens ha concedit en el seu Estimat.
En ell, per la seva sang,
hem obtingut la redempció,
el perdó dels nostres pecats.
La riquesa de la gràcia de Déu
s'ha desbordat en nosaltres.
Ell ens ha omplert de tota saviesa i intel·ligència.
Ens ha fet conèixer el misteri del seu designi,
la decisió benèvola que havia pres
per executar-la en la plenitud dels temps:
recapitular en el Crist totes les coses,
tant les del cel com les de la terra.*

La reunió d'equip

Acollida

A la reunió anterior vam entendre que el nostre pa de l'aflicció era el que Jesús volia prendre. Per això us convidem a començar la reunió beneint el pa que vam compartir a taula.

Posada en comú

En aquesta posada en comú estem convidats a reconèixer els moments en què ens hem sentit beneïts durant aquest mes, els moments en què hem dit el bé d'algú i els que hauríem d'haver-ho fet, però no ens vam atrevir o no ens en vam adonar que calia dir-ho.

Oració

Llegim el text bíblic proposat al capítol: Ef 1, 3-10

Hi ha tantes línies de maledicció en el nostre cor, tants punts, tantes coses que no són benediccions. Moltes vegades estem bloquejats pel record de les coses que han de ser perdonades, pels nostres errors, per l'amargor. Però podem demanar, sense por, perquè és l'Esperit qui salva, qui il·lumina el cor, qui entra i ens porta a la terra de benedicció.

Fem un moment de silenci i intentem recordar tot el que el Senyor ha fet per nosaltres, tot el que ens ha donat, tot el bé rebut.

Deixem que brolli al nostre interior aquesta oració de benedicció, reconeixent Déu com a Déu, lloant-lo i donant-li gràcies.

Us convidem ara que l'oració sigui un moment d'intimitat del matrimoni, en el qual, una mica separats dels altres, cadascú imposant les mans sobre l'altre, faci una oració de benedicció a Déu Pare, fent-li el senyal de la creu al front per concloure-la.

Participació

Podem compartir amb l'equip els beneficis que ha suposat a la nostra vida viure els punts concrets d'esforç.

Com a suggeriment, aquest mes us proposem una **sentada** en la qual la benedicció sigui el tema principal del vostre diàleg:

- Benedicció a Déu per la seva presència i acompanyament en la nostra vida. El reconeixem? Li donem gràcies?
- Benedicció del nostre cònjuge. En aquesta sentada no hi caben els retrets, cal dir "el bé de l'altre". Donar-li gràcies per alguna actitud que ens ajuda, que ens permet créixer i millorar.
- Benedicció al nostre equip. Podem reconèixer i expressar el bé que suposa el nostre equip, els matrimonis que el formen, el consiliari.
- Benedicció a l'Església, a la nostra Parròquia, a la comunitat que formem i ajudem, amb la que treballem.

La participació d'aquest mes podria recalcar aquesta sentada sobre la Benedicció.

Per compartir a la reunió d'equip

L'oració de benedicció és potser l'oració més pròpia del cristià, que reconeix Déu com a Déu, i és capaç de lloar-lo i donar-li gràcies. Quina experiència tens de l'oració de benedicció? En què t'ajuda?

L'experiència del pecat no és alguna cosa abstracta, tots hem viscut com realitats belles, profundes, agradables... s'han tornat en "malediccions", moltes vegades impossibles d'entendre i acceptar. Què ha provocat això? Què ha canviat realment? En alguna d'aquestes experiències, l'Eucaristia ens ha ajudat?

Hem pogut experimentar l'Eucaristia com a font de benedicció?

Cap a Torí

Per poder voler alguna cosa, és necessari conèixer-la. Si no ho considerem com alguna cosa pròpia és molt difícil sentir-se part de la Trobada. La proposta per a aquest mes és que estiguem atents a totes les informacions que tenim a l'abast: carta, bolletins, web i xarxes socials que ens parlen de la Trobada Internacional. També podem revisar les de la Trobada de Fàtima de 2018 a les cartes anteriors, on llegíem les experiències dels participants i el que va suposar per a ells poder assistir.

Oracions finals

- Per a la canonització del pare Caffarel
- Magnificat

QUARTA REUNIÓ: EL PARTÍ

Preparació de la reunió d'equip

La fracció del pa

Els jueus comencen el sopar pasqual amb el gest de la fracció del pa per part del pare de la família. Precisament és el gest que Jesús va fer a l'última Sopar: «Prengué el pa i el partí». Aquest fet tenia tant de valor que en els temps apostòlics es denominava a tota la celebració eucarística «La fracció del pa».

Com podem intuir, aquest senzill ritual no només té la finalitat pràctica que arribi l'aliment a tots els comensals, sinó un significat molt profund que intentarem exposar en aquest capítol.

Si comencem pensant en el gest pràctic que fem abans de cada àpat, de seguida ens adonarem que el pa, per menjar-lo, necessita ser partit en trossos més petits. Ningú no agafa una barra de pa de la taula i li fa mossegades directament. Ni tan sols quan en un menjar més sofisticat ens entreguen una peça de pa més petita ens l'emportem directament a la boca. Ens és més còmode i és més educat reduir-ne la mida, separant-ne una porció que siguem capaços de mastegar i digerir. Així doncs, el pa ha de perdre la seva unitat i integritat per poder ser de profit i complir el propòsit per al qual ha estat creat.

Resulta cridaner que aquest gest que podem entendre com un gest pràctic i d'educació bàsic, tant en la institució eucarística com en altres ocasions relatades a l'Evangeli, és realitzat solemnement per Crist. Recordem que, tant a les cinc narracions que contenen els Evangelis sobre la multiplicació dels pans i els peixos, com al bonic relat dels deixebles d'Emmaús, sempre és Jesús qui parteix el pa.

D'una banda, aquest gest de Jesús s'entén des de la seva posició a la comunitat. Ell és qui, com el pare al sopar pasqual, presideix la família, és Ell qui ha sigut cridat a prendre la iniciativa i a partir el pa perquè arribi a tots. Però més enllà d'aquest gest inicial, podem veure com el fet de partir el pa es converteix en el gest de tota la vida i alhora en entrega del Mestre, el qual es reparteix, com el pa, per convertir-se en aliment de vida per a tots.

Si ens hi fixem, veurem com a la celebració de l'Eucaristia hi ha un moment en què el sacerdot parteix el pa ja consagrat. Per desgràcia ens hem acostumat a aquest gest, però pensem per un segon que després de proclamar que aquest tros de pa és el veritable Cos de Crist, que és la seva presència real i personal, el primer que fem és partir-lo. Aquest "crac" hauria de ferir més la nostra sensibilitat que si estripéssim una fotografia de la nostra parella, pares o fills; si això últim significa haver trencat un record, a la forma consagrada hi ha realment present Déu mateix.

D'altra banda, ens haurien de cridar l'atenció les paraules que pronunciem mentre el sacerdot parteix l'hòstia consagrada:

- Anyell de Déu que lleveu el pecat del món, tingueu pietat de nosaltres.
- Anyell de Déu que lleveu el pecat del món, tingueu pietat de nosaltres.
- Anyell de Déu que lleveu el pecat del món, doneu-nos la pau.

Aquestes paraules contenen una aparent contradicció, per què? Perquè identificant Jesús com l'Anyell de Déu, el veritable anyell pasqual, hauríem d'atenir-nos al precepte "No li heu de trencar cap os" (Ex 12,46), mentre que nosaltres l'estem partint. És així perquè en Jesús, en l'amor de Déu, hi ha la grandesa d'una aparent contradicció: em parteixo perquè tu puguis assumir el meu amor, però no em trec. M'entrego i moro, però amb això et dono la vida.

Jesús, l'Anyell de Déu no es trenca: es parteix. Aquest joc de paraules aparentment banal és tremendament significatiu: només des de l'amor podem partir-nos en mil trossos sense trencar-nos.

Com el pa, som cridats a partir-nos per arribar a l'altre, a fer-nos petits perquè l'altre ens pugui assumir, perquè puguem ser aliment que doni vida. Partint-nos no ens trenquem. Només en el matrimoni els cònjuges, units per l'amor de Déu i consagrats pel seu Esperit, poden partir-se i fer-se digeribles mútuament sense trencar-se internament.

A cada Eucaristia Jesús, Anyell de Déu, es parteix sense trencar-se. Nosaltres, Cos místic de Crist, som cridats a viure el miracle de partir les nostres vides sense trencar-nos, però l'experiència ens diu que això és impossible sense la Gràcia. Només amb les nostres forces, sense l'Eucaristia, la nostra vida es trenca en mil trossos, es fa bocins, es destrossa.

L'última contradicció aparent que vivim a la fracció del pa és experimentar com quan ens partim, ens fem bocins i ens entreguem, lluny de trencar la nostra unitat comunitària, la reforcem.

Aquesta realitat també té un signe sacramental que passa desapercbut a l'Eucaristia, tant que no ens ha d'estranyar que mai ens n'hàgim fixat.

Quan l'hòstia ja està partida i aparentment ha perdut la seva unitat, el sacerdot deixa caure un fragment al calze: un gest senzill que té la importància de recordar com als primers anys del cristianisme el Papa celebrava la Missa amb els seus preveres, a qui després enviava a celebrar l'Eucaristia a les esglésies de la perifèria. Entregava a cadascun dels sacerdots una partícula de la sagrada forma que havia consagrat, la qual rebia el nom de *fermentum*. Cada sacerdot, durant la celebració de la seva Missa, introduïa el *fermentum* al calze com a signe de comunió amb el Papa. D'aquesta manera es manifestava l'Eucaristia com a sagrament de la unitat de l'Església.

A més, tal com diu l'Ordenació General del Missal Romà: "El sacerdot realitza la fracció del pa i deposita una partícula de l'hòstia al calze, per significar la unitat del Cos i de la Sang del Senyor a l'obra salvadora, és a dir, del Cos de Crist Jesús vivent i gloriós" (OGMR, 72).

Com veiem, en tot moment es dona aquesta divisió aparent, que viscuda des de la Gràcia Eucarística possibilita la unitat en l'Amor.

Sagrament del matrimoni i eucaristia

Aquesta idea d'unitat a partir del sagrament de l'Eucaristia troba també una preciosa imatge en el sagrament del matrimoni, com ens ha recordat en nombroses ocasions el pare Caffarel, insistint que el poder de la unió per mitjà de l'Eucaristia de la comunitat més gran, que és l'Església, també es realitza a petita escala en aquesta primera comunitat que formem marit i muller, alimentant-la amb el veritable aliment, que és el mateix Crist. Com a l'Eucaristia, ser cridats a partir-nos per amor, pot fer la sensació que ens trenca, que ens fa perdre la nostra identitat, de disgregar-nos en mil coses... però tot això, viscut eucarísticament, ens concedeix viure una veritable comunió:

(...) Espero haver-vos convençut que l'Eucaristia, per les gràcies que aporta a cadascun dels esposos, contribueix poderosament a l'enriquiment del vostre amor de marit i muller, i de tota la vostra vida familiar. Però ho fa de manera encara més directa en virtut del seu poder d'unificació, poder que la designa com "el sagrament de la unitat" (...) El poder unitiu de l'Eucaristia no aconsegueix només la unitat de tota la comunitat cristiana, sinó també de les comunitats intermèdies. Es pot estar totalment segur que l'Eucaristia té un paper primordial per reforçar la unió d'aquells que Déu ha unit pel sagrament del matrimoni. No només per santificar a cadascun

dels cònjuges, cosa que també enriqueix la seva aliança, sinó per consolidar i santificar el llaç que els lliga. (...) Per créixer i viure cal alimentar-se. El sagrament del matrimoni uneix l'home i la dona, però la seva unió, privada del Cos de Crist, defallirà en no tenir resistència ni viabilitat. Per contra, si recorre a l'Eucaristia, trobarà cohesió, renovació en l'amor, dinamisme de creixement, es convertirà en comunitat d'amor, comunió de vida. (...)"¹⁸.

Deixar-se partir

I malgrat tot, a pesar d'aquesta referència a la unitat que hem analitzat al capítol, no podem oblidar el que dèiem al principi: que aquesta unitat s'aconsegueix a través del mitjà, aparentment contradictori, de la fracció del pa.

El sentit profund de la fracció es troba en partir-nos per adaptar el nostre ésser, i que l'altre, especialment la parella i cadascun dels nostres fills, pugui assumir-ho, li serveixi d'aliment i li doni vida.

Tenim les nostres idees, els nostres projectes, però per fer la voluntat de Déu hem de deixar-nos partir; tenim les nostres pretensions i, per entrar a l'amor, cal que ens deixem partir; tenim els nostres costums i per entrar a la nova Vida que Crist ens regala, ens hem de deixar partir.

Qui no estigui disposat a deixar-se partir no pot entregar-se ni pot donar vida, no pot acceptar la sorpresa, el canvi, la contradicció i el miracle que suposa deixar-se partir per viure la unitat.

Les persones amb idees fixes, els matrimonis que ja creuen que tenen el seu camí traçat, els equips que no permeten cap canvi... qui no es deixa partir, qui no es fa petit perquè els altres puguin acollir-s'hi, difícilment podran estar oberts a discernir noves propostes que els puguin portar a la Vida.

Cada vegada que es comparteix el pa es comparteix la vida i es fa present Déu, que és Vida i Amor. No hi ha cap altra manera d'identificar-nos amb Déu i d'acostar Déu als altres. L'Eucaristia és memòria d'aquesta actitud de Jesús que es va partir i va repartir. En partir-se i repartir-se va fer present Déu que és do total.

La Paraula de Déu

Introducció al text bíblic

Tant als relats de la institució de l'Eucaristia com en els relats de la multiplicació dels pans i els peixos, presents a tots els Evangelis, és Jesús qui pren el pa, qui pronuncia l'acció de gràcies, qui el parteix... perquè el miracle no consisteix a multiplicar el nombre de pans, ja que sempre n'hi va haver cinc, sinó en què en partir-se i dividir-se aquells pocs pans, aquesta divisió multiplica, miraculosament, el nombre de porcions que donen menjar a tots.

No és necessari excloure ningú ni que ningú marxi. Jesús pren el que hi ha, la realitat que existeix, que potser no és la més abundant ni la millor, i la converteix en aliment per a molts, aconseguint transformar una lògica centrada a descartar en una lògica de comunió i comunitat.

Només les seves mans poden fer que allò que es divideix es multipliqui, que allò que significa per a nosaltres perdre la vida faci que la guanyem i es converteixi en un brollador de vida per a tots.

¹⁸ HENRI CAFFAREL, *Matrimoni i Eucaristia* publicat a la revista *L'Anneau d'Or* –El matrimoni, camí vers Déu Número especial 117-118 – maig - agost 1964 – (pp. 242-265).)

Jesús no fa coses noves, no ens dona una vida nova, un cònjuge nou, uns fills nous... sinó que fa nou tot allò que ens ha regalat.

Text de Jn 6, 1-14

Després d'això, Jesús se'n va anar a l'altra banda del llac de Galilea o de Tiberíades. El seguia molta gent, perquè veien els senyals que feia amb els malalts. Jesús pujà a la muntanya i s'hi assegué amb els seus deixebles. Era a prop la Pasqua, la festa dels jueus.

Llavors Jesús alçà els ulls i, en veure la gran gentada que acudia cap a ell, digué a Felip:

—On comprarem pa perquè puguin menjar tots aquests?

De fet, ho preguntava per posar a prova Felip, perquè ja sabia què volia fer.

Felip li va respondre:

—Ni amb dos-cents denaris no n'hi hauria prou per a donar un tros de pa a cadascú.

Un dels deixebles, Andreu, el germà de Simó Pere, li diu:

—Aquí hi ha un noiet que té cinc pans d'ordi i dos peixos; però què és això per a tanta gent?

Jesús digué:

—Feu seure tothom.

En aquell indret hi havia molta herba i s'hi assegueren; només d'homes, eren uns cinc mil. Llavors Jesús prengué els pans, digué l'acció de gràcies i els repartí a la gent asseguda, tants com en volgueren, i igualment repartí el peix. Quan tothom va quedar satisfet, va dir als seus deixebles:

—Recolliu els bocins que han sobrat, perquè no es perdi res.

Els els van recollir i amb els bocins d'aquells cinc pans d'ordi ompliren dotze cistelles: eren les sobres després d'haver menjat.

Quan la gent veié el senyal que ell havia fet, començaren a dir:

—Realment, aquest és el profeta que havia de venir al món.

La reunió d'equip

Acollida

A les anteriors reunions vam entendre que el nostre pa de l'aflicció era el que Jesús volia prendre, i aquest pa va ser posteriorment beneït. En aquesta reunió us convidem a començar col·locant un pa, barra, o panet complet, que després es partirà i repartirà entre tots com a signe de la unitat a partir de la fracció del pa.

Posada en comú

En aquest moment podem posar en comú si hem tingut alguna experiència durant aquest mes de posar al servei de la família, parella, comunitat, feina... algun do que hagi pogut ajudar algú altre. Quin "pa" de la nostra vida hem partit?

Oració

Llegim el text bíblic proposat al capítol: Jn 6, 1-14

Aquest text no només apunta un anunci de l'Eucaristia que encara ha d'arribar. En Jesús hi ha també una veritable preocupació pels que tenen gana, pels necessitats, pels que busquen una resposta als seus mals. Tots van posar en comú el poc que tenien i entre tot el que es va reunir, van quedar saciats.

En aquesta oració podem oferir allò que més ens costa deixar que Déu “parteixi” a la nostra vida, allò que defensem pensant que si es toca ens afectarà i ens trencarà.

En aquesta oració hi caben la lloança, l'acció de gràcies, l'ofrena, la petició... allò que cadascú vulgui posar en mans de Déu.

Participació

Compartim com ens han ajudat a viure aquest mes els punts concrets d'esforç. Com, gràcies a ells, ens obrim a descobrir la voluntat de Déu a les nostres vides, com ens ajuden a desenvolupar la nostra capacitat de viure des de la veritat i ens impulsen a augmentar la trobada i comunió.

Aquest mes podem compartir de manera especial sobre **l'oració conjugal**. Us indiquem possibles pistes que puguin ajudar a fer aquesta participació: Quina i com és l'oració que més fàcilment podem fer junts? Hem viscut l'oració conjugal amb assiduïtat, per petit que fos el temps que li hem dedicat? Hi ha hagut algun aspecte de la nostra vida que s'hagi transformat per aquesta oració? Hem procurat viure aquest temps de trobada i oració conjugal des de la veritat?

Com a suggeriment per a **la sentada** us proposem un possible diàleg al voltant dels aspectes de la vostra vida que constitueixen “deixar-se trencar”. Quines coses sento que em trenquen? Com podria passar d'entendre què se'm trenca a deixar-me “partir”? Quins aspectes prefixats de la meua vida que no estava disposat a canviar podrien modificar-se una mica per poder facilitar la nostra vida en comú com a parella? Als camps de missió en els que estic o estem compromesos, podrien millora les meves relacions i forma de vida?

Per compartir a la reunió d'equip

Quina experiència tens, sigui perquè l'has viscut personalment o l'has viscut en altres persones, en què Jesús hagi tret forces d'on semblava que ja no quedava res? Quan has experimentat que donant la vida es guanya?

Quina és la teua experiència de “deixar-te partir” perquè els teus pares, amics, parella... puguin sentir-se estimats? En quin moment has experimentat que amb els teus inservibles “cinc pans” Jesús ha fet alguna cosa important o t'ha donat forces d'on semblava que ja no quedava res?

Cap a Torí

Aquest mes us demanem que tinguem presents totes les persones que participen en els diferents equips de treball que estan preparant la Trobada i que els encomanem d'una manera especial a la nostra oració. Us convidem a visitar la web de la Trobada Internacional per poder posar cara, nom i presència real a tanta gent que desinteressadament està treballant perquè tot es desenvolupi correctament.

Oracions finals

- Per la canonització del pare Caffarel
- Magnificat

CINQUENA REUNIÓ: EL DONÀ

Preparació de la reunió d'equip

Introducció

Tot i que hi ha hagut grans canvis en la percepció de la religió, al món molt del que és religiós està marcat per la por. Hi ha una forma de terror latent a l'home davant les coses inexplicables i difícils de la vida. Les preguntes sobre Déu tals com: Qui és Déu? Com estàs davant de Déu? ens espanten perquè ens situen davant el vertigen de la transcendència. Tenim por que Déu entri veritablement a la nostra vida perquè pensem: Què em demanarà? Què aconseguirà? Què hauré de donar-li? Perdré el control de la meua vida?

Però al misteri de l'Eucaristia podem veure meridianament que és exactament el contrari: Déu no té res per demanar, sinó alguna cosa per donar. Hem de canviar la mentalitat de la por per la de la confiança i entrar en la mentalitat filial que mira Déu com un Pare, al Senyor Jesucrist com un servidor que ens estima, que s'entrega a nosaltres, que és per a nosaltres.

La vida com a regal

Tots els gestos que Jesús fa a l'últim Sopar, i que hem anat desgranant i compartint, tenen com últim objectiu manifestar que s'entrega. Una fe que només busca ser presa en mans del Pare és autoreferencial: es busca a si mateixa. Una fe que només pretén sentir paraules de benedicció que omplien de sentit la vida és autocomplaent. Una fe que només pretengui que Jesús ho canviï tot busca la perfecció.

Només quan algú es deixa prendre i permet ser entregat és beneït i transformat, i ha entès la profunditat de la proposta de Déu per a la seva vida.

Vist des d'aquesta perspectiva, l'egoisme torna incompleta la nostra vida, anul·la el sentit més profund de tot allò pel qual hem estat creats i torna estèril l'existència. Perquè la nostra vida s'ha creat per ser entregada. Què són l'amistat, la vida, la feina, la paternitat, el sacerdoci... sinó donacions de si mateix, serveis als altres? Tot és bonic quan arriba a aquesta meta. Què podrem dir al final de la nostra vida perquè hagi tingut sentit? He estimat, m'he entregat, m'he donat...

Jesús s'entrega

El que fa Jesús a l'últim Sopar, en aquest gest concret "i el donà" és el que porta fent al llarg de tot el seu ministeri. Aquest gest senzill i concret expressa i reflecteix tot el que ha sigut la seva vida, com dèiem en el gest de la fracció del pa. Jesús es dona ara d'una manera definitiva, anticipant en aquest gest eucarístic el misteri pasqual, el que passarà en tota la passió, a la creu.

Alguns idiomes diferencien dos verbs per expressar aquest concepte: donar i entregar. En grec, la llengua en què van escriure els evangelistes, un mateix verb es refereix a donar i a entregar: *dídomi* (δίδωμι). En grec, donar i entregar són una mateixa acció, són el mateix. El mateix verb expressa la idea que Jesús posa el pa a les mans dels deixebles i que Jesús entrega la seva vida fins a l'últim alè. Jesús no sap donar-se d'una altra manera que no sigui entregant-se del tot.

Potser per entendre això ens pot ajudar un comentari fet pel papa Francesc que distingia els verbs col·laborar (donar) i comprometre's (entregar-se):

"(...) Un humorista argentí, Landriscina, feia veure la diferència que hi ha entre col·laborar i comprometre's. Tothom ha de col·laborar, però els cristians hem de comprometre'ns, i Landriscina deia: 'La vaca, quan ens dona llet, col·labora amb la nostra alimentació. Ens dona la llet i es fa el formatge, i llavors fem un entrepà. Un entrepà de formatge és una mica insuls: cal

posar-li pernil. Llavors anem a veure el porc, i el porc, no “col·labora” per fer el pernil: “es compromet” dona la vida i ens dona el pernil”. Comprometre’s és donar la vida, és jugar-se la vida. I la vida té sentit només si un està disposat a jugar-la, a fer-la córrer pel bé dels altres. A mi m’agrada veure tants joves que tenen ganes de comprometre’s. Recordeu l’entrepà de pernil i formatge. Col·laborar sí, però comprometre’s! I això, certament, aquesta lluita per recuperar la dignitat de les persones requereix compromís”¹⁹.

La comunió que transforma

I aquesta entrega ens recorda que l'Eucaristia ens ajuda també a anar entregant les nostres vides. Ens alimenta perquè aquesta vida que ens han entregat no es quedi com alguna cosa que comença i acaba en nosaltres. Ens dona força per anar descobrint que la vida sense entrega no té sentit, és estèril i acaba amb nosaltres mateixos. L'Eucaristia ens ajudarà a agafar força per discernir la missió a la qual ha estat cridada cada persona, cada parella, cada equip, la que veiem que en aquest moment hem d'assumir. Com ens assenyala el papa Francesc, la celebració de la Missa està encaminada a la Comunió, a unir-nos amb Jesús, amb el seu cos i la seva sang. Jesús, en donar-se a nosaltres, ens ajuda a transformar-nos i a ser cada cop més pròxims al que és Ell, amb el que això suposa de compromís per a les nostres vides:

“Celebrem l'Eucaristia per nodrir-nos de Crist, que se'ns dona a si mateix, tant a la Paraula com al Sagrament de l'altar, per conformar-nos a Ell. Ho diu el Senyor mateix: ‘Qui menja la meua carn i beu la meua sang, està en mi, i jo, en ell’ (Jn 6, 56). De fet, el gest de Jesús que dona als seus deixebles el seu Cos i Sang a l'última Cena continua encara avui a través del ministeri del sacerdot i del diaca, ministres ordinaris de la distribució als germans del Pa de la vida i del Calze de la salvació.

Nosaltres anem en processió cap a l'altar per fer la comunió, en realitat és Crist qui ve a trobar-nos per assimilar-nos a Ell. Hi ha una trobada amb Jesús! Nodrir-se de l'Eucaristia significa deixar-se mutar en el que rebem. (...) Cada cop que nosaltres fem la comunió ens assemblem més a Jesús, ens transformem més en Jesús. Igual que el pa i el vi es converteixen en Cos i Sang del Senyor, també els qui el reben amb fe són transformats en Eucaristia vivent.”²⁰

Amb la seva intuïció profètica sobre l'amor conjugal, el pare Caffarel aprofundeix sobre la transformació de l'amor conjugal que produeix l'Eucaristia i ens ajuda a entendre que és fonamental en aquest camí de santedat al qual aspirem:

“(...) Marit i muller, vosaltres que mengeu la carn de Crist, que beveu la seva sang, que viviu la vida de Crist a la vostra ànima i al vostre cos, que romaneu en Ell i Ell en vosaltres, com no us heu d'estimar amb un amor completament diferent del dels altres homes, amb un amor ressuscitat? Com podeu mirar-vos l'un a l'altre, posar en comú les vostres penes i alegries, donar-vos l'un a l'altre amb tot el vostre cor i el vostre cos, ajudar-vos durant tot el camí de la vida, i no tenir el sentiment que esteu vivint un gran misteri?

La unió entre dues persones val el que val allò que posen en comú. Per tant, vosaltres que rebeu de l'Eucaristia la vida de Crist, heu de posar en comú aquesta vida de Crist. I aquesta vida és joïós coneixement del Pare, sentiment d'amor filial. Però també és amor a les criatures, a totes les criatures; l'admiració, la misericòrdia, la tendresa del Senyor us habita. I, ja que és voluntat de Déu que us estimeu l'un a l'altre amb un amor privilegiat, el vostre amor és el primer que serà

¹⁹ PAPA FRANCESC, Simposi de Joves contra la prostitució i tràfic de persones, 15 y 16 de novembre de 2014.

²⁰ PAPA FRANCESC, catequesi del 21 de març de 2018

*transformat per la gràcia de l'Eucaristia, que li aportarà purificació, sensibilitat i renovació. Us portarà a desitjar per al que estimeu infinitament més del que ambicionen els esposos que s'estimen, però que ignoren la promesa de Crist, és a dir, l'amor i l'alegria de Déu que és la santedat- I no només això. El vostre amor humà es transformarà també de manera substancial sota l'acció de l'Eucaristia*²¹.

La Paraula de Déu

Introducció al text bíblic

Jesús es fa realment present a l'Eucaristia. A l'Eucaristia no se'ns comunica simplement una gràcia, sinó a Aquell en qui tota gràcia té el seu origen. Perquè en dir "Aquesta és la meva carn" (en les paraules aramees originals), Jesús està dient "Això soc jo". Es tracta d'una presència "veritable, real i substancial": el pa i el vi deixen de ser tals coses, encara que ho semblin, per ser el cos, l'ànima i la divinitat de Jesús. Però és al mateix temps una presència servicial i gloriosa: Jesús continua estant entre nosaltres com el que serveix, posa a la nostra disposició el fet de ser home i la seva mort a la creu; però la seva presència és ja la del Senyor glorificat, que vol associar-nos a la seva glorificació. Per això Jesús fa de l'Eucaristia la promesa i la garantia de la nostra resurrecció, la que ens ha d'ajudar a transformar-nos.

Text de Jn 6, 48-58

Jo soc el pa de vida. Els vostres pares van menjar el manà en el desert, però van morir. Aquest, en canvi, és el pa que baixa del cel perquè el qui en mengi no mori. Jo soc el pa viu que ha baixat del cel. Qui menja aquest pa, viurà per sempre. I el pa que jo donaré és la meva carn per a la vida del món.

Llavors els jueus es posaren a discutir entre ells. Deien:

—Com pot donar-nos aquest la seva carn per a menjar?

Jesús els respongué:

—En veritat, en veritat us ho dic: si no mengeu la carn del Fill de l'home i no beveu la seva sang, no teniu vida en vosaltres. Qui menja la meva carn i beu la meva sang, té vida eterna, i jo el ressuscitaré el darrer dia. La meva carn és veritable menjar i la meva sang és veritable beguda. Qui menja la meva carn i beu la meva sang, està en mi, i jo, en ell. A mi m'ha enviat el Pare que viu, i jo visc gràcies al Pare; igualment els qui em mengen a mi viuran gràcies a mi. Aquest és el pa que ha baixat del cel. No és com el que van menjar els vostres pares. Ells van morir, però els qui mengen aquest pa, viuran per sempre.

La reunió d'equip

Acollida

A les reunions anteriors hem tingut present un cistell amb el pa, posteriorment beneït, i a la reunió anterior, partit. En aquesta ocasió, el consiliari repartirà el pa, com a signe de l'entrega.

Posada en comú

En aquest moment, a més de comentar les experiències significatives que hem pogut viure durant el mes, estem convidats a compartir alguna experiència d'entrega. Quin tipus d'entrega,

²¹ HENRI CAFFAREL, *Matrimoni i Eucaristia* publicat a la revista *L'Anneau d'Or* —El matrimoni, camí vers Déu Número especial 117-118 — maig - agost 1964 — (pp. 242-265)..

sense reserves, sense esperar res a canvi, té lloc a les nostres vides de manera més o menys quotidiana? O dit d'una altra manera, què esteu disposats a fer sense reserves si sorgeix l'ocasió? Quan us ha passat per última vegada alguna cosa així?

Oració

Proclamem el text de Jn 6, 48-58

Us proposem una oració en dos temps: una primera part d'agraïment i lloança, i una segona part de perdó i petició.

Acció de gràcies

En un primer moment reconeguem com Jesús s'identifica amb l'aliment, "Jo soc el Pa de vida", perquè l'aliment és el primer do de Déu a l'home. És aliment real que ens sosté i ens nodreix. És aliment que ens ajuda a fer-nos forts i a transformar-nos per anar tenint actituds que ens apropen a Jesús:

- Donem gràcies a Déu per ser l'aliment que sustenta la nostra vida.
- Lloem Déu per la seva presència real en nosaltres, per entregar-se a través del seu Fill que es va fer home i es va donar com a aliment.

Perdó i petició

En un segon moment, fem memòria que en totes les necessitats de l'ésser humà la més important és VIURE, per això tenim por a la mort i a tot el que és mort en nosaltres. Cada humiliació, fracàs, ruptura... es converteixen en petites morts que ens van trencant per dins i que perquè no ens facin patir, busquem remeis que facin callar aquest dolor intern, costi el que costi: ser algú, estar a l'altura, ser efectiu, tenir béns que ens donin seguretat, buscar comoditats que ens facin sentir bé, estar enganxats a plaers que facin callar el dolor, placebos que no sanen les ferides però que es converteixen en succedanis que ens van deixant cada cop més buits. Jesús dona la resposta: l'Encarnació, l'entrega a la creu i a l'Eucaristia, es converteixen en l'única resposta a les ànsies de VIDA de l'ésser humà.

- Demanem perdó per tot el que és mort en nosaltres, per les nostres pors.
- Demanem que mitjançant l'Eucaristia puguem retrobar la resposta a aquestes petites morts i pors de la nostra vida.
- Demanem fortalesa per comprometre'ns més a fons en la nostra vida, allà on siguem.

Participació

Podem compartir alguna cosa sobre els punts concrets d'esforç. Aquest mes podem comentar de manera més específica com l'oració personal i la trobada veritable amb el Senyor m'ajuda a discernir com ha de ser la meua actitud de servei, el meu compromís. L'oració, m'ha ajudat a descobrir alguna cosa més de l'amor de Déu sobre la meua vida?

A la **sentada** podríem comentar si pensem en algun aspecte de la nostra vida, familiar, laboral, comunitària, on podem entregar-nos més. No hi ha veritable compromís si no perdem el control sobre allò que hem entregat. Donar en una entrega gratuïta, sense esperar res, sense controlar res, sense exigir res.

Som generosos en la nostra entrega? Què som capaços de compartir? Podem plantejar-nos si som capaços de tenir una entrega més dedicada a la nostra Parròquia, als Equips, a la nostra família? Podem comentar si som capaços de realitzar alguna missió o prestar algun servei en

parella? Si ja ho fem, com ho vivim? Quin testimoni particular estem donant com a matrimoni? L'Eucaristia és font que alimenta el nostre servei, la nostra missió?

Per compartir a la reunió d'equip

Quan preparis aquesta reunió recorda la gent que s'ha convertit en un regal per a tu, agraeix a Déu el do que les seves vides han estat i són. Pots anomenar alguna persona, explicar per què ha sigut tan important, quins aspectes de la seva entrega t'han ajudat més, si ets conscient de ser un regal de Déu per als altres, per qui et costa més veure-ho, per què.

Podem posar en comú com vivim alguns dels serveis en els que estem ocupats. Com ens entreguem als altres?

Cap a Torí

La Trobada se celebrarà a Torí, i un dels llocs que probablement podrem visitar serà la capella que custodia el Sant Sudari. Podríem informar-nos sobre la importància que té aquesta relíquia per als cristians i saber una mica més sobre el seu significat. És important tenir en compte que més enllà de l'autenticitat d'aquest llençol, sobre el qual l'Església no s'ha pronunciat, és un símbol que ens uneix a la figura de Crist i al seu sacrifici per a la nostra salvació.

Oracions finals

- Per a la canonització del pare Caffarel
- Magnificat

SISENA REUNIÓ: SANTIFICARÀS LES FESTES

Preparació de la reunió d'equip

Santificar les festes

Fabio Rosini, al seu llibre *L'Art de recomençar*, assenyala que el quart dia de la creació, en el qual Déu crea els llumeners, no ho fa per separar la llum de les tenebres, obra que ja havia fet el primer dia, sinó per *“assenyalar les festivitats, els dies i els anys”* (Gn 1, 14).

Sembla curiós que, quan enumera les mesures del temps, no anomeni els mesos, sinó les festes. I és que en definitiva, la vida està composta de mesos o de festes? Segons Rossini, per a l'autor del Gènesi està clar: la unitat de mesura primària són les festes, moments en què podem celebrar l'acció de Déu a la nostra vida.

És imprescindible reunir-nos per fer presents les coses que han de ser recordades i que ens constitueixen com a individus, famílies, comunitat i poble.

El Senyor va parlar encara a Moisès. Li digué: “Comunica això als israelites: en les festes del Senyor convocareu els israelites a aplec sagrat” (Lv 23, 1-2).

El poble d'Israel deia amb força: cuida el *Sabbath* i el *Sabbath* et cuidarà a tu. Perquè una vida que no s'atura a reconèixer el que ha ocorregut a la seva història, a agrair i beneir tant de bé rebut, es torna monòtona, avorrida, incomprensible i queda buida de sentit.

D'aquesta manera, en introduir-nos en la importància del Dia del Senyor ja anem intuïnt que no parlem només del primer manament de la Santa Mare Església, d'oïr Missa tots els diumenges i festes de guardar, sinó del tercer manament de la Llei de Déu, que com una Paraula profètica es converteix en una invitació radical a *“Santificar les festes”* (Ex 20, 8).

Com podem veure en diferents referències al llibre dels Fets dels Apòstols (Ac 20,7-12), de les cartes paulines (1 Co 16,2) i fins i tot de l'Apocalipsi (Ap 1, 10), «El primer dia després del dissabte» va començar a marcar el ritme de la vida dels deixebles de Crist. Això distingirà els cristians, perquè el seu calendari no coincidiria amb el de les cultures gregues o romanes entre les quals vivien.

Dia de la creació

Encara que bíblicament el dia en què Déu va descansar sigui el Sabbath, la reflexió cristiana va relacionar espontàniament la resurrecció ocorreguda “el primer dia de la setmana” amb el primer dia d'aquella setmana còsmica (Gn 1, 1-2, 4) amb la que el llibre del Gènesi narra el dia de la creació de la llum (Gn 1, 3-5). El diumenge és el dia en què la comunitat cristiana és cridada a reviuire *“la sorpresa que l'home experimenta davant la immensitat de la creació i el sentiment d'adoració que en deriva, cap a Aquell que va treure del no-res totes les coses”* (Dies domini 9)

A imatge de Déu, el diumenge és el dia en què se'ns convida a contemplar el món i a gaudir-lo sense esperar res més d'aquest regal de Déu, i així poder repetir la tornada que recorre tot el capítol 1 del Gènesi: *«Déu veié que tot això era bo»* (Gn 1,10).

Dia de la resurrecció

L'Eucaristia es pot celebrar, i se celebra, cada dia. Però des del principi, la comunitat cristiana és convocada oficialment a celebrar-la el diumenge, Dia del Senyor, com s'anomena al diumenge des dels temps apostòlics. Per als cristians és el “senyor dels dies” perquè hi celebrem la resurrecció de Jesús, fonament de la fe cristiana i esdeveniment central de la història.

Com ens diu el papa Francesc:

Nosaltres, els cristians, anem a Missa el diumenge per trobar el Senyor ressuscitat, o millor, per deixar-nos trobar per Ell, escoltar la seva paraula, alimentar-nos a la seva taula, i així convertir-nos en Església, és a dir, en el seu Cos místic vivent al món. (...) Ho van entendre des del principi els deixebles de Jesús, els que van celebrar la trobada eucarística amb el Senyor el dia de la setmana que els hebreus anomenaven “el primer de la setmana” i els romans “dia del sol”, perquè en aquest dia Jesús havia ressuscitat d’entre els morts i s’havia aparegut als deixebles, parlant amb ells, menjant amb ells i donant-los l’Esperit Sant. També la gran efusió de l’Esperit Sant a la Pentecosta succeeix en diumenge, cinquanta dies després de la resurrecció de Jesús. Per aquests motius, el diumenge és un dia sant per a nosaltres, santificat per la celebració eucarística, presència viva del Senyor entre nosaltres i per a nosaltres. És la Missa, per tant, el que fa el diumenge cristià! El diumenge cristià gira entorn la Missa. Quin diumenge és, per a un cristià, un en el que hi falta la trobada amb el Senyor?”²².

Dia de l’Esperit

La tarda de Pasqua, Jesús va alenar sobre els apòstols i els va dir: “Rebeu l’Esperit Sant. A qui perdonareu els pecats, li quedaran perdonats; a qui els retindreu, li quedaran retinguts.” (Jn 20,22-23).

També era diumenge el dia de la Pentecosta, primer dia de la vuitena setmana després de la Pasqua jueva (Ac 2,1), quan els apòstols van rebre el do de l’Esperit i quan per primera vegada Pere va proclamar el *kerigma*²³, amb el qual congregava en la unitat a un poble que venia de molts llocs diferents.

Dia de l’Església

Només si entenem el profund significat del diumenge com a Dia del Senyor comprendrem la importància essencial comunitària de la celebració dominical. Com podem intuir, ja no es tracta d’oir Missa, com si es tractés d’un acte individual i pietós. L’assemblea dominical és el lloc privilegiat de la unitat, per la qual cosa cal evitar la dispersió de celebracions sense motius seriosos, de manera que en agrupar-se sigui congregada la major part del poble de Déu i es pugui celebrar amb tranquil·litat, i amb la màxima dignitat.

No hem d’oblidar que “entre les nombroses activitats que desenvolupa una Parròquia, cap és tan vital o formativa per a la comunitat com la celebració dominical del dia del Senyor i de la seva Eucaristia” (*Dies domini* 35), ja que l’Eucaristia no només ens vincula amb Crist viu i ressuscitat, sinó que permet la comunió amb els germans, conformant així un veritable *esdeveniment de fraternitat* que no acaba al temple, sinó que es prolonga a la vida quotidiana.

Com se santifica una festa?

Recordant i descansant

El manament amb el qual Déu imposa l’observança del dissabte té, al llibre de l’Èxode, una formulació característica: «Recorda’t de consagrar-me el repòs del dissabte» (Ex 20,8). Abans d’imposar alguna cosa a fer, el manament assenyalava alguna cosa que cal recordar. (DD 16)

²² PAPA FRANCESC, Audiència del 13 de desembre de 2017.

²³ Paraula grega que vol dir: “anunci”.

D'aquesta manera se'ns convida a descansar per poder prendre distància del ritme aclaparador amb què vivim i recordar que Déu és Déu, i que jo només soc una criatura. És Déu qui ha realitzat una obra de salvació, no només amb el seu poble en general, sinó amb mi en particular, i només aquest record em possibilita a entrar en el descans del meu Senyor. D'aquesta manera, el diumenge es converteix realment en el dia del Senyor, perquè deixem a Déu ser Déu.

Com ens recorda el papa Francesc:

“ L’abstenció dominical de la feina no existia els primers segles: és una aportació específica del cristianisme. Per tradició bíblica, els jueus reposaven el dissabte, mentre que a la societat romana no estava previst un dia setmanal d’abstenció de les feines servils. Va ser el sentit cristià de viure com a fills i no com a esclaus, animat per l’Eucaristia, el que va fer del diumenge — gairebé universalment — un dia de repòs. Sense Crist estem condemnats a estar dominats pel cansament de la quotidianitat, amb les seves preocupacions i per la por al demà. La trobada dominical amb el Senyor ens dona la força per viure l’avui amb confiança i coratge, i per tirar endavant amb esperança. Per això nosaltres, cristians, anem a trobar-nos amb el Senyor el diumenge a la celebració eucarística.”²⁴

La celebració de l'Eucaristia

La celebració del diumenge no és un mer record, sinó que és el compliment de la promesa del Ressuscitat als seus apòstols: «Jo soc amb vosaltres dia rere dia fins a la fi del món» (Mt 28,20). La comunitat cristiana va entendre des de l'inici que no es rep la salvació personalment, sinó que la gràcia rebuda ens insereix en el Poble de Déu, per això es fa imprescindible l'experiència de l'*Ekklesia*, assemblea convocada pel Senyor ressuscitat: «Tots eren constants a escoltar l'ensenyament dels apòstols i a viure en comunió fraterna, a partir el pa i a assistir a les pregàries.» (Ac 2,42).

A la trobada fraterna

Per santificar veritablement el dia del Senyor serà essencial viure la trobada familiar i fraterna amb aquelles persones que Déu ens ha regalat com a do i gràcia. El pare Caffarel inicia amb aquest paràgraf el capítol titulat *La Missa, punt fort de la vida de la parella*, donant importància al diumenge com un dia especial:

*“Quan al principi del dia, o el diumenge, després d’una setmana de feina, d’amor, d’alegria, marit i muller sortiu de casa, potser acompanyats dels vostres fills, i us dirigiu junts cap a la casa del Senyor, quin motiu us empeny? És simplement per satisfer una obligació? Sé bé que no. La Missa és per a vosaltres el temps fort de la vostra vida, el pol cap al qual han de convergir totes les vostres activitats, la font on s’alimenta la vostra existència, l’hora privilegiada de la trobada de la vostra llar amb Déu. Voleu rendir lloança a Déu, oferir-li el culte filial que li devien els individus, però també les comunitats humanes, cada cònjuge, però també en parella. I no qualsevol culte, sinó aquest sacrifici, el sacrifici únic, perfecte, ofert una vegada per totes”.*²⁵

²⁴ PAPA FRANCESC, Audiència del 13 de desembre de 2017

²⁵ HENRI CAFFAREL, “Matrimoni i Eucaristia”, publicat a la revista *L’Anneau d’Or* —“El matrimoni, camí vers Déu” Numero especial, pp. 117-118 – maig - agost 1964 – (pp. 242-265).

La trobada solidària

Quan un viu agraït i en fraternitat el descans en el Senyor, és fàcil que experimenti la necessitat de compartir tot allò que ha rebut amb els més necessitats. Per això, el diumenge és un temps privilegiat per dedicar-se a les activitats de misericòrdia, caritat i apostolat.

Les primeres comunitats ho vivien així: *«El primer dia de cada setmana, és a dir, el diumenge, que cadascú posi a part el que hagi pogut estalviar, i així, quan jo vingui, les col·lectes ja estaran fetes.»* (1 Co 16,2). De fet, la col·lecta de la Missa dominical expressa aquest desig de compartir fratern per a les necessitats de la comunitat. Més enllà de les monedes que ens molesten a les butxaques, se'ns crida a una exigent *cultura de compartir*.

L'Eucaristia és esdeveniment i projecte de fraternitat. Des de la Missa dominical sorgeix una onada de caritat destinada a estendre's a tota la vida dels fidels, començant per animar la manera de viure la resta del diumenge. Si és dia d'alegria, cal que el cristià manifesti amb les seves actituds concretes que no es pot ser feliç "sol". Pot passar que al veïnat, o entre les amistats hi hagi malalts, persones grans, nens i immigrants que, precisament el diumenge, sentin més durament la soledat, les seves necessitats, la seva condició de patiment. Certament, l'atenció cap a ells no es pot limitar a una iniciativa dominical esporàdica. Però tenint una actitud d'entrega més global, per què no donar al dia del Senyor un clima més gran de compartir, posant en joc tota la creativitat de la qual és capaç la caritat cristiana? Convidar a menjar una persona sola, visitar malalts, proporcionar menjar a alguna família necessitada, dedicar alguna hora a iniciatives concretes de voluntariat i de solidaritat, seria certament una manera de portar a la vida la caritat de Crist rebuda a la taula eucarística. (DD 72)

Com ens diu el papa Francesc, en conclusió:

*"Per què cal anar a Missa el diumenge? No és suficient respondre que és un precepte de l'Església, això ajuda a preservar el seu valor, però no és suficient. Nosaltres, cristians, tenim necessitat de participar en la Missa dominical perquè només amb la gràcia de Jesús, amb la seva presència viva en nosaltres i entre nosaltres, podrem posar en pràctica el seu manament i així ser testimonis creïbles".*²⁶

La Paraula de Déu

Introducció al text bíblic

Segons el testimoni unànim dels Evangelis, la resurrecció de Jesús va tenir lloc «el primer dia després del dissabte» (cf. Mc 16,2; Lc 24,1; Jn 20,1). Aquell mateix dia, el ressuscitat es va manifestar als dos deixebles que caminaven cap a Emmaús (cf. Lc 24,13-35) i es va aparèixer als onze apòstols reunits (cf. Lc 24,36; Jn 20,19). Vuit dies després, els deixebles estaven reunits de nou quan Jesús se'ls va aparèixer i es va fer reconèixer per Tomàs (cf. Jn 20,26). Era també diumenge el dia de la Pentecosta, primer dia de la vuitena setmana després de la Pasqua jueva, quan -amb l'efusió de l'Esperit, la primera predicació de Pere i els primers baptismes- va tenir lloc l'epifania, o la manifestació de l'Església com a nou poble de Déu. (cf. Ac 2,1-41). Sobre aquesta base, el diumenge va començar a marcar el ritme de la vida dels deixebles com el dia de la reunió, de la "fracció del pa" (cf. Ac 20,7-2) i de compartir (cf. 1 Co 16,2). El llibre de l'Apocalipsi és testimoni del costum d'anomenar-lo "dia del Senyor". (Ap 1, 10; 6,17; 16,14).

²⁶ PAPA FRANCESC, Audiència del 13 de desembre de 2017.

Text de Mc, 16, 1-2, 9-16

Passat el repòs del dissabte, Maria Magdalena, Maria, mare de Jaume, i Salomé van comprar olis aromàtics per anar a ungir el cos de Jesús. El primer dia de la setmana —el diumenge—, molt de matí, arribaren al sepulcre a la sortida del sol.

Després que Jesús hagué ressuscitat el primer dia de la setmana —el diumenge— de bon matí, es va aparèixer primerament a Maria Magdalena, de qui havia tret set dimonis. Ella anà a anunciar-ho als qui havien conviscut amb Jesús i que ara estaven afluïts i ploraven. Però aquests, quan van sentir que Jesús vivia i que ella l'havia vist, no la van creure.

Després d'això, es va manifestar amb un aspecte diferent a dos d'ells que feien camí fora ciutat. Aquests, llavors, se'n tornaren a anunciar-ho als altres, però tampoc no els van creure.

Finalment, mentre eren a taula, Jesús es va aparèixer als Onze i els reprotxà la seva manca de fe i la seva duresa de cor, ja que no havien cregut els qui l'havien vist ressuscitat. Els digué:

—Aneu per tot el món i anuncieu la bona nova de l'evangeli a tota la creació. Els qui creuran i seran batejats se salvaran, però els qui no creuran es condemnaran.

La reunió d'equip

Acollida

En aquest tema hem compartit la importància de la celebració de les festes, que és més que el precepte dominical. Per aquest motiu, us convidem a decorar de manera especial el lloc on ens reunirem, podem posar algunes flors a la taula o decorar la sala segons les vostres possibilitats.

Posada en comú

Avui podem compartir com hem viscut algun diumenge que hagi sigut diferent des de l'última reunió; o algun diumenge que recordem haver tingut una experiència comunitària significativa en participar en l'Eucaristia; o una experiència en què ens hàgim sentit especialment aollits per la comunitat o per Jesús que ve al nostre encontre.

Oració

Llegim el text bíblic: Mc 16 1-2, 9-16

Després de proclamar el text bíblic us oferim tres moments d'oració per demanar perdó, fer peticions al Senyor i donar gràcies. Us proposem que un membre del matrimoni que acull llegeixi el fragment bíblic, i l'altre l'oració proposada, deixant un moment de silenci per pregar, individualment, el que significa a la nostra vida. Qui ho desitgi pot expressar-ho amb una senzilla oració en veu alta.

Perdó

Després que Jesús hagué ressuscitat el primer dia de la setmana —el diumenge— de bon matí, es va aparèixer primerament a Maria Magdalena, de qui havia tret set dimonis. Ella anà a anunciar-ho als qui havien conviscut amb Jesús i que ara estaven afluïts i ploraven. Però aquests, quan van sentir que Jesús vivia i que ella l'havia vist, no la van creure.

Demaneu perdó pels dubtes, la falta de fe, les dificultats, cadascú les seves, de cara a aquesta trobada amb el Senyor.

Petició

Després d'això, es va manifestar amb un aspecte diferent a dos d'ells que feien camí fora ciutat.

Aquest text ens parla de la Trobada, de les diverses persones que es troben amb el Senyor ressuscitat, però per a les que seria molt difícil aquesta trobada, pel desconcert i els dubtes després de la mort de Jesús, si no fos perquè estan disposades a deixar-se trobar per Ell.

Demanem al Senyor deixar-nos trobar amb Ell... (cadascú que expressi el que necessiti).

Acció de gràcies

Aneu per tot el món i anuncieu la bona nova de l'evangeli a tota la creació.

Donem gràcies a Déu per la Trobada amb Ell, perquè la Trobada amb Ell dona alè a la nostra vida i ens ajuda en el nostre camí.

Participació

Podem comentar en aquesta reunió de manera especial l'escolta de la Paraula de Déu. "Ecoltar" no és només llegir, és alguna cosa més. Com he assaborit i contemplat la Paraula? Quin tipus de resposta ha provocat en mi? Ha pogut il·luminar d'alguna forma la nostra manera d'entendre els diumenges?

Com a suggeriment, us proposem una **sentada** sobre el sentit dels diumenges a la nostra vida. Els cristians d'avui necessitem descobrir un altre cop el sentit del diumenge, el seu misteri i el seu valor de celebració, per no confondre'l amb un cap de setmana qualsevol, entès només com un temps de descans i diversió.

- Podem revisar com són els nostres diumenges, i potser proposar-nos a tenir-ne un, aquest mes, que fos més especial. Podem comentar a la sentada què podríem preparar perquè fos un diumenge més semblant al que se'ns suggereix.
- Podem revisar també si per a nosaltres la Missa és un punt fort de la nostra vida de parella, com ens suggereix el pare Caffarel.

Per compartir a la reunió d'equip

Un dels reptes més importants que té avui la família és crear una nova cultura familiar, perquè han canviat moltes coses en la configuració i en el tipus de relacions dins la família. Ja no ens serveixen molts dels esquemes que van configurar la família tradicional. I els cristians, que vivim també en aquest món nou, necessitem esforçar-nos per crear una nova cultura familiar cristiana. La cultura suposa una forma d'entendre la vida familiar, que es plasma en gestos, símbols, celebracions, organització de la llar, etc. I dins de tot això necessitem descobrir una nova manera de celebrar el diumenge, aquell dia que ha configurat el cristianisme al llarg de la seva història.

Podem pensar en algun suggeriment per a la nostra vida familiar? Podem compartir amb la resta de l'equip com vivim el diumenge si hem descobert alguna cosa que ens ajudi a viure'l de manera diferent.

El papa Francesc i el pare Caffarel ens conviden a preguntar-nos: per què anar a Missa el diumenge, quin motiu ens empeny, és simplement per complir l'obligació? Vegem quina és la resposta en el nostre cas.

Cap a Torí

Torí és famosa per haver estat escenari de l'obra d'alguns dels més notables sants del segle XIX, personalitats de gran carisma i amb la virtut de la caritat cristiana, que van donar cos i ànima per combatre les plagues socials de l'època, i que es coneixen de forma genèrica com a "sants socials". A Torí **Sant Joan Bosco** va donar al seu oratori i a la Congregació Salesiana. Va fundar la **Basílica de Maria Auxiliadora**, on va ser sepultat. **Sant Josep Benet Cottolengo** va instituir la **Petita Casa de la Divina Providència**, una institució hospitalària que avui compta amb moltes altres cases similars repartides per tot el món. Aquests són alguns dels sants relacionats amb la ciutat, però n'hi ha d'altres. Podem informar-nos més sobre ells i sobre com visitar les seves relíquies.

Oracions finals

- Per a la canonització del pare Caffarel
- Magnificat

SETENA REUNIÓ: CONVIDATS AL BANQUET

Preparació de la reunió d'equip

Introducció

Al recorregut entorn de l'Eucaristia que estem fent al llarg d'aquest curs creiem que és important aturar-nos, encara que sigui de manera senzilla, a repassar cada part de la celebració eucarística i el seu significat.

És cert que això suposa usar paraules pròpies de la litúrgia que no poden ni han de substituir-se, ja que pertanyen a un llenguatge que hem de conèixer, estimar i preservar. Pretendre canviar-lo seria com obligar un poeta a escriure en prosa.

Ritus inicials

Comencem l'Eucaristia, tantes vegades com els deixebles d'Emmaús, donant voltes al que ha passat durant la setmana, entristits, escandalitzats i decebuts.

Com hem vist en capítols anteriors, tota la setmana ens atrapa en una dinàmica de maledicció a la qual el judici fàcilment s'apodera de nosaltres: "no hem sigut tractats com mereixíem", "jo esperava que les coses anessin d'una altra manera", "les meves expectatives s'han truncat", "no hi ha dret", "em mereixo més", "tot és injust"...

Els ritus inicials comprenen: l'entrada, la salutació, l'acte penitencial, les invocacions a Crist Salvador (*Senyor, tingueu pietat...*), el Glòria i l'oració col·lecta. Es proposa que els que ens hem reunit puguem acollir al Déu que, en Jesús, surt al nostre encontre i ens pregunta: "Què et passa? En què estàs capficat?". D'aquesta manera, i encara que els nostres ulls continuïn tancats i no reconeguem Jesús, tot ens predisposa a sentir que no estem sols, que formem una veritable comunitat i que Algú vol trobar-se amb nosaltres.

El **cant d'entrada** no té només un valor estètic: obre la celebració, promou la unió dels que ens hem congregat i ens introdueix al temps litúrgic o celebració particular del moment. Quan el sacerdot arriba al presbiteri, besa l'altar i s'atansa a la seu, ens saluda en el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant i ens transmet la promesa "que el Senyor sigui amb vosaltres", amb la seguretat que, quan dos o més estem units en el seu nom, Ell es fa present, manifestant així el misteri de l'Església congregada.

Però per poder obrir els ulls cal reconèixer el que ens passa, allò de què anem parlant pel camí (Lc 24, 13-35). Ho expresseu mitjançant la fórmula de la **confessió general** de tota la comunitat (*Jo confesso a Déu Totpoderós...*), que conclou amb una primera confessió de fe, clamant al *Kirie* (Senyor) i implorant la seva misericòrdia.

Durant els dies de festa segueix a l'acte penitencial el **Glòria**, himne antiquíssim i venerable amb el qual l'Església, congregada en l'Esperit Sant, glorifica a Déu Pare i li suplica l'Anyell.

Finalment, el sacerdot convida el poble a pregar, i tots junts, juntament amb el sacerdot, guardem un moment de silenci per fer-nos conscients que ens trobem en presència de Déu i podem formular els nostres desitjos en esperit. Llavors el sacerdot recita l'**oració col·lecta** (*Oh Déu!, que uniu els cors dels fidels en un mateix anhel...*), que recull l'oració de tots, elevant-la al Pare per mitjà del Fill, en l'Esperit Sant.

Litúrgia de la Paraula

Atesa la situació concreta que ja hem reconegut, i posats en mans del Pare, la Paraula de Déu ens brinda una resposta. **Les lectures** ens preparen la taula de la Paraula de Déu i ens obren els tresors de la Bíblia. Per ressaltar la profunditat d'aquest moment conservem la disposició de les lectures, que aclareix la unitat dels dos Testaments²⁷. Totes són proclamades des de l'ambó, mesa de la Paraula. Després de cada lectura, el lector proposa una aclamació i el poble respon rendint honor a la Paraula de Déu, rebuda amb fe i amb ànim agraït. Com ens recorda el pare Caffarel:

*“El valor i la importància dels Evangelis no rau en el fet que siguin un conjunt de gestos i dits de Nostre Senyor Jesucrist, és que segons les paraules de Sant Agustí: ‘Són la paraula mateixa de Jesucrist’. Us equivoqueu si veieu en l’Evangeli unes paraules antigues, pietosament conservades, les paraules de l’home més gran que ha viscut a la Terra. L’Evangeli és la Veu viva i permanent, d’un vivent, d’un gran vivent que es troba entre nosaltres. És una paraula que es dirigeix a l’Església, sense dubte, però que també es dirigeix a cadascun de nosaltres. (...) Jesucrist em parla i sense dubte ensenya el que cal creure, i ens diu el que hem de fer, però sobretot es diu, em diu amb confiança aclaparadora: ‘T’estimo, fins al sacrifici de la meua vida’. La fe amb la qual responc a la seva confessió és molt millor que la simple adhesió de la meua intel·ligència a la seva ensenyança, molt millor que l’obediència als seus manaments, és un impuls de tot el meu ésser pel qual m’entrego a Ell sense reserves”.*²⁸

L'**homilia** forma part de la litúrgia, i és molt recomanable per alimentar la vida cristiana. Però lamentablement, moltes vegades adquireix massa protagonisme a la celebració: quan s'allarga massa, quan s'espera que transmeti novetats, per les formes, per la seva qualitat o els seus defectes. És problemàtic que es valori la part pel tot: “Quin rotllo de Missa!” o “Quina gran Eucaristia!” quan en realitat es tracta d'una part menor, interpretativa i subjectiva, que ens pot ajudar o no, però que no s'ha de confondre amb el més important de l'Eucaristia.

La litúrgia de la Paraula continua amb el Símbol o **Professió de Fe** (*Crec en un Déu...*), on tot el poble reunit respon a la Paraula de Déu anunciada a les lectures de la Sagrada Escriptura i explicada a l'homilia. Per acabar, supliquem a les **pregàries** per la salvació de tots, especialment per la Santa Església, pels governants, pels que pateixen necessitats, per tots els homes i per la salvació de tot el món. Un cop exposades les pregàries, el poble sacerdotal, dret, expressa la seva súplica amb una invocació comuna (*Oh Déu, refugi i fortalesa nostra, escolteu les pregàries de la vostra Església...*).

Litúrgia eucarística

A l'àmbit de la Pasqua jueva, com hem vist a les seccions anteriors, Jesús va instituir l'Eucaristia, on el sacrifici de la creu es fa contínuament present a l'Església quan el sacerdot, representant a Crist *-in persona Christi-*, actualitza l'acte que va realitzar el Senyor, encomanant als deixebles que ho fessin en el seu memorial.

Aquesta part de l'Eucaristia comença quan es porten a l'altar els dons del pa i el vi que es convertiran en el Cos i la Sang de Crist: la **presentació de les ofrenes**. És convenient que els fidels les presentin al sacerdot, que les col·locarà sobre l'altar, utilitzant la fórmula de benedicció a

²⁷ La primera lectura està molt relacionada amb l'Evangeli, i la segona segueix una lectura contínua dels Fets dels Apòstols o de les Cartes.

²⁸ H. CAFFAREL, Carta mensual dels Equips de la Mare de Déu, núm. 4, gener de 1964, titulat “*El misterio de l'Evangeli*”.

Déu, com es fa al sopar pasqual (*Us beneïm Senyor, Déu de l'univers per aquest pa...*, Posteriorment, el sacerdot es renta les mans a un costat de l'altar, expressant el desig de purificació interior. Depositades les ofrenes i finalitzats els ritus que les acompanyen, amb la invitació a pregar juntament amb el sacerdot i amb l'oració sobre les ofrenes, conclou la preparació dels dons i es prepara la Pregària Eucarística.

En aquest moment comença el centre de tota la celebració, convidant el poble a elevar els cors cap al Senyor, en oració i en acció de gràcies, introduint-nos en el que és just i necessari: donar gràcies, beneir i lloar Déu.

Els principals elements de la **Pregària eucarística** poden distingir-se d'aquesta manera:

1. **Acció de gràcies**, que s'expressa al *prefaci*, oració en la qual el sacerdot, en nom de tots, proclama que és just i necessari donar gràcies a Déu per...
2. **Himne aclamatori**: l'acció de gràcies deriva en una lloança a déu tres vegades *Sant*, unint-nos als cors celestials, a tota l'Església celestial.
3. **Epiclesi (invocació a l'Esperit Sant)**: l'Església implora al Pare l'efusió del seu Esperit perquè converteixi els dons presentats en el Cos i la Sang de Crist.
4. **Narració de la institució i consagració**: quan Jesús va instituir l'Eucaristia va deixar als apòstols i als seus successors el mandat "feu això en el meu memorial", per això els sacerdots diuen i fan allò que Jesús va fer, va dir i va manar que es repetís.
5. **Anamnesi (acció memorial)**: en complir el mandat de Jesús s'actualitza en l'aquí i l'ara la Passió, mort i resurrecció de Crist. Com els apòstols, a cada Eucaristia som testimonis i receptors del misteri pasqual.
6. **Oblació (ofrena)**: L'Església, que reconeix la participació actualitzada a la Passió de Crist, l'ofereix al Pare, com a únic sacrifici agradable i, juntament amb Ell, s'ofereix a si mateixa.
7. **Memento (Intercessions)**: En aquest àmbit de l'entrega de Crist i amb Ell, de la seva Església, mitjançant la intercessió, s'expressa la comunió per la qual l'Església celestial i terrena viu l'Eucaristia. Demanem pel papa, pels bisbes, per tots els membres vius i difunts, i ho fem en comunió amb Santa Maria, Sant Josep, els apòstols i els màrtirs, etc.
8. **Doxologia (Lloança)**: és l'entrega total, la proclamació del poder de Déu i de la seva glòria. És l'Amen més solemne de l'Eucaristia, perquè *per Ell, amb Ell i en Ell* ens oferim cadascú de nosaltres.

Ritu de comunió

L'Eucaristia és el banquet pasqual, per això, segons el mandat del Senyor, el seu Cos i la seva Sang han de ser rebuts com a aliment espiritual. Per aquest motiu, l'Església ens prepara amb:

L'oració del Senyor, el Parenostre: és l'oració dels fills, als que el Fill, Crist, ha ensenyat per dirigir-se al Pare.

Segueix el **signe de la pau**, amb el que l'Església implora la pau i la unitat per a si mateixa i per a tota la família humana, i amb el que els fidels expressen la comunió eclesial i la mútua caritat, abans de la comunió sacramental.

El gest de la **fracció del Pa** l'hem compartit en capítols anteriors en tota la seva grandesa, per la qual cosa ens ha de ser senzill viure'l amb profunditat.

La participació de la **comunió** per part dels que estan preparats, o de la comunió espiritual per als que no ho estan, és el moment culminant de tota la celebració, per això és molt important que el visquem amb l'alegria dels qui reben el més gran dels regals possibles. Com ens recorda el papa Francesc:

“Al sacerdot que, distribuint l'Eucaristia, et diu: ‘El Cos de Crist’ tu respons: ‘Amén’, és a dir, reconeixes la gràcia i el compromís que comporta convertir-se en Cos de Crist. Perquè quan tu reps l'Eucaristia et converteixes en cos de Crist. És bonic això, és molt bonic. Mentre ens uneix a Crist, arrancant-nos dels nostres egoismes, la comunió ens obre i ens uneix a tots aquells que són una sola cosa en Ell. Aquest és el prodigi de la comunió: ens convertim en allò que rebem!”²⁹.

Per acabar la súplica del poble de Déu i també per concloure el ritu de Comunió, el sacerdot recita l'oració després de la comunió, en la qual se suplica els fruits del misteri celebrat.

Ritu de conclusió

Potser és el moment dels avisos, entesos com un moment de compartir familiar entorn la taula. La salutació final i la benedicció del sacerdot, que alguns dies i ocasions s'enriqueix, és la crida a què el Senyor estigui amb nosaltres a la situació en la qual se'ns envia. És un Déu que diu bé (beneeix) la nostra vida concreta, fent-se present en ella.

Finalment, el diaca o el sacerdot acomiada l'assemblea perquè cadascú torni a la normalitat, lloant i beneint Déu.

La Paraula de Déu

Introducció al text bíblic

Ens preparem per llegir l'escena del camí d'Emmaús com una catequesi de l'itinerari de la nostra celebració eucarística en les diferents parts que té. Dos caminaven junts, encara que sense entendre's gaire, i discutien: a l'Eucaristia comencem esforçant-nos per formar comunitat. Estaven preocupats i afligits per les seves foscors i frustracions, però el caminant que se'ls uneix els obliga a reconèixer aquesta situació: també nosaltres reconeixem les nostres deficiències a l'acte penitencial. Jesús els va a trobar i comença a caminar amb ells, però no el reconeixen, perquè a Jesús ara només se'l pot veure amb els ulls de la fe. Per suscitar en ells aquesta fe, Jesús els explica tot el que es refereix a Ell a l'Escriptura. I aquesta explicació és el que els fa cremar el cor i els prepara per reconèixer-lo: com a la Litúrgia de la Paraula. Els dos deixebles acullen l'ensenyament de Jesús i mostren el seu desig de continuar amb Ell: amb la nostra Professió de fe acollim la seva paraula i ens preparem per trobar-nos amb la seva persona. Jesús es va asseure a taula, prengué el pa, el beneí, el partí i els el donà; i llavors el van reconèixer, encara que Ell va desaparèixer del seu costat; les quatre accions de Jesús són les que continuem repetint a la Litúrgia eucarística, i a través d'elles es produeix la presència real, encara que misteriosa, de Jesús entre nosaltres. Després d'això, els deixebles van tornar corrent a Jerusalem per explicar als altres el que els havia passat: al final de l'Eucaristia som enviats a donar testimoni del Ressuscitat.

²⁹ PAPA FRANCESC, Catequesi del 21 de març de 2018.

Text de Lc 24, 13-35

Aquell mateix dia, dos dels deixebles feien camí cap a un poble anomenat Emmaús, que es troba a onze quilòmetres de Jerusalem, i conversaven entre ells de tot el que havia passat. Mentre conversaven i discutien, Jesús mateix se'ls va acostar i es posà a caminar amb ells, però els seus ulls eren incapaços de reconèixer-lo.

Jesús els preguntà:

—Què és això que comenteu entre vosaltres tot caminant?

Ells es van aturar amb un posat trist, i un dels dos, que es deia Cleofàs, li respongué:

—¿Tu ets l'únic foraster dels que hi havia a Jerusalem que no saps el que hi ha passat aquests dies?

Els preguntà:

—Què hi ha passat?

Li contestaren:

—El cas de Jesús de Natzaret, un profeta poderós en obres i en paraules davant de Déu i de tot el poble: els nostres grans sacerdots i els altres dirigents el van entregar perquè el condemnessin a mort, i el van crucificar. Nosaltres esperàvem que ell seria el qui hauria alliberat Israel; però ara, amb tot això, ja som al tercer dia des que han passat aquestes coses. És cert que algunes dones del nostre grup ens han esverat: han anat de bon matí al sepulcre, no hi han trobat el seu cos i han tornat dient que fins havien tingut una visió d'àngels, els quals asseguraven que ell viu. Alguns dels qui són amb nosaltres han anat també al sepulcre i ho han trobat tot tal com les dones havien dit, però a ell no l'han vist pas.

Aleshores Jesús els digué:

—Feixucs d'enteniment i de cor per a creure tot el que havien anunciat els profetes! No calia que el Messies patís tot això abans d'entrar a la seva glòria?

Llavors, començant pels llibres de Moisès i continuant pels de tots els profetes, els va explicar tots els passatges de les Escriptures que es refereixen a ell.

Mentrestant, s'acostaven al poble on anaven i ell va fer com si seguís més enllà. Però ells van insistir amb força dient-li:

—Queda't amb nosaltres, que es fa tard i el dia ja ha començat a declinar.

I va entrar per quedar-se amb ells. Quan s'hagué posat amb ells a taula, prengué el pa, digué la benedicció, el partí i els el donava. Llavors se'ls obriren els ulls i el van reconèixer, però ell desaparegué del seu davant. I es van dir l'un a l'altre:

—¿No és veritat que el nostre cor s'abrusava dins nostre mentre ens parlava pel camí i ens obria el sentit de les Escriptures?

Llavors mateix es van aixecar de taula i se'n tornaren a Jerusalem. Allí van trobar reunits els Onze i els qui eren amb ells, que els van dir:

—Realment el Senyor ha ressuscitat i s'ha aparegut a Simó!

També ells contaven el que havia passat pel camí i com l'havien reconegut quan partia el pa.

La reunió d'equip

Acollida

Us proposem que el matrimoni que acull la reunió a casa seva busqui i comparteixi una peça musical o una cançó de tema eucarístic que tingui una significació especial per a ells.

Posada en comú

Podem compartir si la Paraula de Déu durant aquest mes ens ha ajudat en alguna situació concreta, de manera que hem pogut oferir una mirada o tenir una actitud afí amb la voluntat del Senyor sobre la nostra vida.

Oració

Preguem a partir de la lectura proposada per a aquest mes: Lc 24, 13-35.

Com els deixebles, estem en camí i Jesús ens acompanya. Moltes vegades no el veiem, no el reconeixem i ens costa entendre, però Ell pren la iniciativa i ens ajuda a obrir els ulls. Us proposem un itinerari d'oració en tres parts.

Perdó

Aquell mateix dia, dos dels deixebles feien camí cap a un poble anomenat Emmaús, que es troba a onze quilòmetres de Jerusalem, i conversaven entre ells de tot el que havia passat. Mentre conversaven i discutien, Jesús mateix se'ls va acostar i es posà a caminar amb ells, però els seus ulls eren incapaços de reconèixer-lo.

Jesús els preguntà:

—Què és això que comenteu entre vosaltres tot caminant?

Ells es van aturar amb un posat trist

Discutien, els seus ulls eren incapaços de reconèixer-los, tenien un posat trist... perdona per les nostres discussions, enuigs, oblits, tristeses, per oblidar-nos de la teva presència al nostre costat.

Que cadascú expressi el que vulgui.

Petició

Els preguntà:

—Què hi ha passat?

Li contestaren:

—El cas de Jesús de Natzaret, un profeta poderós en obres i en paraules davant de Déu i de tot el poble: els nostres grans sacerdots i els altres dirigents el van entregar perquè el condemnessin a mort, i el van crucificar. Nosaltres esperàvem que ell seria el qui hauria alliberat Israel; però ara, amb tot això, ja som al tercer dia des que han passat aquestes coses. És cert que algunes dones del nostre grup ens han esverat: han anat de bon matí al sepulcre, no hi han trobat el seu cos i han tornat dient que fins havien tingut una visió d'àngels, els quals asseguraven que ell viu. Alguns dels qui són amb nosaltres han anat també al sepulcre i ho han trobat tot tal com les dones havien dit, però a ell no l'han vist pas.

Aleshores Jesús els digué:

—Feixucs d'enteniment i de cor per a creure tot el que havien anunciat els profetes! No calia que el Messies patís tot això abans d'entrar a la seva glòria?

Llavors, començant pels llibres de Moisès i continuant pels de tots els profetes, els va explicar tots els passatges de les Escriptures que es refereixen a ell.

Mentrestant, s'acostaven al poble on anaven i ell va fer com si seguís més enllà. Però ells van insistir amb força dient-li:

—Queda't amb nosaltres, que es fa tard i el dia ja ha començat a declinar.

I va entrar per quedar-se amb ells.

Queda't amb nosaltres! Demanem al Senyor que ens acompanyi en aquelles coses de la nostra vida que necessiten el seu suport i la seva companyia.

Que cadascú expressi el que vulgui.

Acció de gràcies

Quan s'hagué posat amb ells a taula, prengué el pa, digué la benedicció, el partí i els el donava. Llavors se'ls obriren els ulls i el van reconèixer, però ell desaparegué del seu davant. I es van dir l'un a l'altre:

—No és veritat que el nostre cor s'abrusava dins nostre mentre ens parlava pel camí i ens obria el sentit de les Escriptures?

Llavors mateix es van aixecar de taula i se'n tornaren a Jerusalem. Allí van trobar reunits els Onze i els qui eren amb ells, que els van dir:

—Realment el Senyor ha ressuscitat i s'ha aparegut a Simó!

Se'ls van obrir els ulls, el cor els cremava. Donem gràcies a déu per la seva presència amorosa en aquest moment de la nostra vida:

- que ens ajuda a obrir els ulls davant de...
- que ens fa cremar el cor perquè ens porta a comunicar i a explicar.

Que cadascú afegeixi el que vulgui.

Participació

Durant aquest mes prendrem especial atenció al punt d'esforç que ens interpel·la a "posar-nos cada any davant el Senyor, en matrimoni si és possible, durant un recés de 48 hores com a mínim, per reflexionar i planificar la vida en la seva presència". Pot ser que ja hàgim participat en el recés o que el tinguem programat pròximament. Podem compartir què ha suposat per a nosaltres. Com ens ha ajudat a descobrir la voluntat de Déu a la nostra vida?

Com a suggeriment per a la **sentada** us proposem un diàleg sobre la Trobada Internacional: sobre com ens disposem a participar-hi, si és que tenim ja decidit que hi participarem presencialment. Si no és així, com podem unir-nos a la Trobada des de la distància? Ens podem reservar un temps per poder resar per la Trobada? Podem comunicar-nos amb persones del nostre equip o d'altres equips que hi assistiran per fer-nos partícips d'alguna manera? Ens sentim part d'aquesta comunitat més gran que forma el moviment, més enllà del nostre equip de base? Podria ser una sentada de reflexió sobre la participació en aquesta Trobada

Internacional, però també de les altres trobades a les quals som convocats. Trobades de formació, animació, peticions de servei, etc.

Per compartir a la reunió d'equip

Podem compartir si ens sentim identificats amb alguns dels sentiments i comentaris exposats a la primera part del text. En quines Eucaristies acostumem a participar? A la nostra Parròquia? Busquem altres llocs que ens semblen millor? Com és la nostra actitud quan anem a Missa els diumenges? Ens sentim part de la comunitat o som mers espectadors? Ens preparem d'alguna manera especial? Com ens ajuda el relat d'Emmaús a entendre la nostra vivència de l'Eucaristia?

Cap a Torí

El text d'Emmaús marcarà la Trobada de Torí. Ens podem informar sobre el lema, el logotip, les propostes de seguiment a distància i la manera d'estar units a la trobada encara que no puguem participar-hi físicament.

Oracions finals

- Per a la canonització del pare Caffarel
- Magnificat

VUITENA REUNIÓ: FEU AIXÒ EN EL MEU MEMORIAL

Preparació de la reunió d'equip

Introducció

L'Eucaristia no és només un record d'un fet passat, sinó el "memorial" d'un esdeveniment que es fa present a la celebració (s'actualitza) i es projecta cap al futur. Quan Jesús va dir als seus deixebles, i ens diu ara a nosaltres, "Feu això en el meu memorial", "això" no es refereix únicament a un gest ritual, sinó al que aquest gest significa. Si per a Crist aquest gest va ser l'expressió i la celebració d'una vida d'entrega, de la mateixa manera hauria de ser-ho per a nosaltres. Com hem vist al llarg dels capítols, no es tracta de repetir un gest, es tracta de deixar-nos prendre, beneir, partir-nos i donar-nos, igual que Ell va fer durant tota la seva vida, i va reiterar en aquella última Pasqua. Es tracta, doncs, de viure com Crist va viure i, després, celebrar la nostra vida entregada, igual que Ell ho va fer. Dedicarem aquest últim capítol a intentar concretar què significa a la nostra vida aquest "Feu això en el meu memorial" (Lc 22, 19) que Jesús ens va demanar. Descobrirem el sentit profund d'*això*, una crida encara més exigent i que connecta tota la celebració eucarística amb la nostra vida cristiana.

Aneu-vos-en en pau

L'expressió "Aneu-vos-en en pau" no és un punt final, és una expressió en la qual se'ns "envia". Si som conseqüents amb el que hem experimentat a l'Eucaristia, és el començament d'un temps nou: d'enviar-nos a continuar amb el nostre pelegrinatge en la fe.

El final de la celebració de l'Eucaristia ens convida a recordar les relacions entre Eucaristia i vida cristiana, entre Eucaristia i missió. Encara que aquesta relació directa entre l'Eucaristia i la vida dels cristians es viu durant tot la celebració, és al final, quan se'ns envia, quan tot es fa més evident i es recorda de manera explícita.

"Aneu-vos-en en pau" no és un tranquil·litzador de consciències, un "marxa tranquil, que ja has complert". És, per contra, un "ves amb la pau de Déu, perquè estàs sent enviat a predicar el que has viscut".

En efecte, abans d'enviar pel món els seus deixebles a predicar l'Evangeli i a donar testimoni de la Resurrecció, Crist va aixecar les mans i els va beneir (Lc 24, 50). I això mateix és el que fa el sacerdot al final de la celebració. La benedicció és l'anella que uneix la celebració eucarística amb la resta de la vida cristiana.

Durant tota l'Eucaristia se'ns han mostrat la presència de Déu. A cadascun dels "El Senyor sigui amb vosaltres" que diu el sacerdot i en la nostra resposta "I amb el vostre esperit" s'assenyala una d'aquestes presències:

1. A l'inici de l'Eucaristia indica que el Senyor és enmig de la comunitat.
2. A la Paraula de Déu es proclama que el Senyor està present a través de la seva Paraula, viva i eficaç.
3. A "El Senyor sigui amb vosaltres" de la pregària Eucarística, on se'ns convida a reconèixer la presència del Senyor al Pa de Vida.
4. A l'últim "El Senyor sigui amb vosaltres", on se'ns envia i se'ns assegura la presència de Déu enmig de la nostra realitat. Un Déu que ens precedeix, ens envia i ens acompanya en la nostra missió.

A la missa ens hem trobat amb Crist ressuscitat; ara es tracta de ser testimonis de la seva resurrecció al món. Hem escoltat la seva Paraula; ara ens toca transmetre-la als altres. Hem

rebut el Pa que dona vida; ara viurem la vida nova. Ens hem reunit com germans; ara ens dispersem per ser germans de tots els homes. Hem lloat Déu amb les nostres oracions i amb els nostres cants; ara convertirem la nostra vida quotidiana en una lloança contínua a Déu. Ens hem associat a l'entrega total de Crist al Pare i als homes; ara verificarem aquesta entrega amb totes les nostres obres.

L'Eucaristia ens transforma i compromet. Ens "eucaristitza". Per això, l'Eucaristia, al mateix temps que ens capacita per viure la vida nova, exigeix que ens esforcem per actuar segons els criteris evangèlics. No podem ser persones a qui la missa passi sense més ni més, aquestes persones que no arriben a estar a l'altura humana i menys encara, cristiana.

L'Eucaristia ha sigut instituïda per obrar en nosaltres el miracle de l'amor i de la gràcia que ens transforma. I si no ho aconsegueix, vol dir que alguna cosa falla. La veritat de la celebració eucarística es demostra en el que ella fa a la nostra vida en concloure la celebració.

El compromís del testimoni cristià

El Papa Francesc també fa al·lusió al nostre compromís cristià coherent amb una participació conscient a l'Eucaristia. Ell insisteix en el concepte de ser homes i dones eucarístics en totes les facetes de la nostra vida, i ho explica indicant que són aquelles persones que s'han omplert de Crist i volen actuar com Ell – conscients de la seva debilitat- però alhora es mantenen fermes en el desig de ser veritables cristians:

"Malgrat tot, sabem que mentre la missa finalitza s'obre el compromís del testimoni cristià. Els cristians no van a missa per fer una tasca setmanal i després se n'obliden, no. Els cristians van a missa per participar en la Passió i Resurrecció del Senyor, i després viure més com cristians: s'obre el compromís del testimoni cristià. Sortim de l'església per 'anar en pau' i portar la benedicció de Déu a les activitats quotidianes, a casa nostra, a la feina, entre les ocupacions de la ciutat terrenal, 'glorificant al Senyor amb la nostra vida'. (...)

No hem d'oblidar que celebrem l'Eucaristia per convertir-nos en homes i dones eucarístics. Què significa això? Significa deixar actuar Crist en les nostres obres: que els seus pensaments siguin els nostres pensaments, els seus sentiments els nostres, les seves eleccions les nostres eleccions. I això és la santedat: fer com va fer Crist és santedat cristiana. (...)

Els fruits de la missa, per tant, estan destinats a madurar en la vida de cada dia. Podem dir-ho així, forçant una mica la imatge: la missa és com el gra, el gra de blat que -després, a la vida ordinària, creix, creix i madura en les bones obres, en les actituds que ens fan assemblar a Jesús. Els fruits de la missa, per tant, estan destinats a madurar a la vida de cada dia. Realment, augmentant la nostra unió amb Crist, l'Eucaristia actualitza la gràcia que l'Esperit ens ha donat en el Baptisme i a la Confirmació, perquè el nostre testimoni cristià sigui creïble."³⁰

L'Eucaristia, font de la missió

En un text molt evocador, el pare Caffarel ens convida a pensar en l'analogia amb el poble d'Israel, un poble en sortida, que després de celebrar la Pasqua, es disposa a partir a la recerca de la terra promesa. I així, alimentats i guiats per Déu, van descobrint quina és la seva missió com a poble. Aquesta comparativa ens recorda que Crist no ens deixa sols en el compliment dels compromisos als quals hem sigut cridats. Primer ens ajuda a despertar en nosaltres el desig de sortir al món, de trobar-nos amb els germans, de compartir allò en què creiem, de posar-nos en

³⁰ PAPA FRANCESC, Audiència General del 4 d'abril de 2018

marxa. Però a més, ens alimenta perquè mai oblidem que res del que fem és degut a les nostres forces i a les nostres capacitats, que Ell ens acompanya i ens alimenta. Si en participar en l'Eucaristia ens unim més a Crist, és per assemblear-nos més a Ell; per intentar que la nostra vida sigui un reflex, encara que molt més dèbil del que ens agradaria, de les actituds i estil de vida que esperem d'un cristià. Això ens serveix com a persones, però també podem realitzar la nostra recerca com a matrimonis i intentar veure com podem comprometre'ns, de manera més clara, a servir en la construcció del Regne. Viure l'Eucaristia com a matrimoni ens ajudarà a poder sortir junts en missió, més forts i units. Escoltem les paraules del pare Caffarel, que ens ajuden a entendre aquest sentit missioner:

“Voldria també evocar un altre signe característic d'aquestes llars on es viu el misteri de la Pasqua de Crist. Es neguen a estar 'instal·lats'. Segons la fórmula de Sant Pau són, a la Terra, 'estrangers i viatgers'. Com podria ser d'una altra manera? Sabeu que els hebreus havien de menjar l'anyell pasqual amb les sandàlies als peus, la cintura cenyida, el bastó a la mà, viatgers prenent forces abans d'embarcar-se a la llarga ruta d'Egipte a la Terra promesa. Passa el mateix amb els qui prenen la Pasqua del Senyor: no menyspreen la terra, al contrari, però estan en marxa cap a una pàtria millor. I com més s'alimenten de l'Eucaristia, més creix en ells la nostàlgia d'aquesta altra pàtria. «Per a vosaltres jo seré el vostre Déu, i per a mi vosaltres sereu el meu poble» deia el Senyor als hebreus (Lv 26, 12). Als esposos cristians, Crist -mort i ressuscitat-, els diu el mateix. Però per a ells com per als hebreus en marxa al desert aquest 'Déu amb ells' és un Déu que es converteix en guia i sense descans, els porta cap endavant si ells el segueixen. La meua conclusió serà breu, tan sols una frase: el matrimoni és l'admirable invenció de Crist per tal que l'Eucaristia sigui viscuda a dos.”³¹

La Paraula de Déu

Introducció al text bíblic

El Senyor ha volgut quedar-se amb nosaltres a l'Eucaristia. Però enunciar la mort del Senyor «fins que vingui» comporta, per als que participen en l'Eucaristia, deixar que Ell transformi la nostra vida, perquè arribi a ser «eucarística» i comporta també el compromís de transformar el món segons l'Evangelí. La celebració eucarística és un acte evangelitzador privilegiat perquè és la millor expressió de la nostra fe. En cap altre moment es visibilitza millor la nostra actitud de creients en el contingut principal d'allò que creiem com en aquesta trobada entre Jesús i els seus deixebles, en el qual Ell i nosaltres mostrem l'essència del que som i vivim. En cap altre moment es manifesta millor l'autèntica naturalesa de la comunitat fundada per Crist, l'Església, com a criatura i humil servidora de l'Evangelí. Tot i que això té una terrible contrapartida: l'Eucaristia viscuda amb autenticitat és un mitjà privilegiat d'evangelització; però, si se la converteix en un simple ritu buit de vida, pot convertir-se també en el pitjor dels *antitestimonis*. No hi ha pitjor perversió que aquella que afecta els signes de l'amor. El text de Sant Pau és certament dur, però ens ha de fer adonar del compromís que adquirim amb la nostra participació en el banquet de l'Eucaristia.

Text de 1 Co 11, 17-30

“Després de les instruccions que us acabo de donar, el que ara us diré no serà per a felicitar-vos: quan us reuniu, no és en bé vostre, sinó en mal. Primer de tot, sento a dir que, quan us reuniu en comunitat, hi ha divisions entre vosaltres, i en part ho crec: certament cal que hi hagi grups

³¹ HENRI CAFFAREL, “Matrimoni i Eucaristia”, publicat a la revista L'Anneau d'Or – “El matrimoni, camí vers Déu” Numero especial, pp. 117-118 – maig - agost 1964 – (pp. 242-265).

oposats, perquè es vegi qui de nosaltres resisteix la prova. El resultat és que, quan us reuniu tots alhora, ja no celebriu el sopar del Senyor, perquè, en el moment de l'àpat, cadascú menja el sopar que ha portat, i mentre els uns passen gana els altres beuen massa. ¿Que no teniu les vostres cases, si voleu menjar i beure? ¿O bé menyspreu l'Església de Déu i voleu avergonyir els qui no tenen res? Què us haig de dir? Que us en felicito? En això no us puc pas felicitar!

La tradició que jo he rebut i que us he transmès a vosaltres ve del Senyor. Jesús, el Senyor, la nit que havia de ser entregat, prengué el pa, digué l'acció de gràcies, el partí i digué: «Això és el meu cos, ofert per vosaltres. Feu això, que és el meu memorial.» I havent sopat feu igualment amb la copa, tot dient: «Aquesta copa és la nova aliança segellada amb la meua sang. Cada vegada que en beureu, feu això, que és el meu memorial.» Perquè cada vegada que mengeu aquest pa i beveu aquesta copa anuncieu la mort del Senyor fins que ell vingui. Així, doncs, qui mengi el pa o begui la copa del Senyor indignament haurà de respondre del cos i la sang del Senyor. Que cadascú s'examini a si mateix, abans de menjar el pa i beure la copa, perquè qui menja i beu sense tenir present que es tracta del cos del Senyor, menja i beu la pròpia condemna. Per això hi ha tants malalts i gent delicada entre vosaltres, i alguns han mort.»

La reunió d'equip

Acollida

El matrimoni que acull podria preparar unes espelmes per encendre al moment de l'oració i que després es repartiran als membres de l'equip perquè se les emportin a casa, com a signe de ser enviats a esdevenir llum del món.

Posada en comú

En aquest moment podem posar en comú algun fet significatiu de la nostra vida que tingui relació amb la nostra missió com a cristians en la construcció del Regne, en alguna activitat concreta, en la cura de les nostres famílies, en algun compromís específic, en el nostre entorn laboral, a la nostra Parròquia, als Equips, etc.

Oració

Proclamem 1 Co 11, 17-30

Després de proclamar el text bíblic, us proposem tres moments d'oració per demanar perdó, agrair i demanar al Senyor. Us proposem que un membre del matrimoni que acull llegeixi el fragment bíblic, i l'altre l'oració proposada, deixant un moment de silenci perquè cadascú reflexioni el que significa a la seva vida i perquè, qui ho desitgi, pugui expressar-ho amb una senzilla oració en veu alta.

Perdó

Primer de tot, sento a dir que, quan us reuniu en comunitat, hi ha divisions entre vosaltres, i en part ho crec: certament cal que hi hagi grups oposats, perquè es vegi qui de nosaltres resisteix la prova.

Us demanem perdó, Senyor, per les vegades que hi ha divisió al nostre matrimoni, a la nostra família, al nostre equip.

(Intencions lliures)

Acció de gràcies

La tradició que jo he rebut i que us he transmès a vosaltres ve del Senyor. Jesús, el Senyor, la nit que havia de ser entregat, prengué el pa, digué l'acció de gràcies, el partí i digué: «Això és el meu cos, ofert per vosaltres. Feu això, que és el meu memorial.» I havent sopat feu igualment amb la copa, tot dient: «Aquesta copa és la nova aliança segellada amb la meva sang. Cada vegada que en beureu, feu això, que és el meu memorial.»

Senyor Jesús, us donem gràcies perquè us heu quedat entre nosaltres i sou aliment a la nostra vida.

Et donem gràcies...

Petició

Perquè cada vegada que mengeu aquest pa i beveu aquesta copa anuncieu la mort del Senyor fins que ell vingui.

Senyor Jesús, us demanem que siguem capaços de proclamar el vostre Regne per mitjà dels nostres actes i vides, ajudeu-nos a concretar la nostra missió de cristians per construir el Regne aquí i ara.

(Intencions lliures)

Participació

Compartim sobre els punts concrets d'esforç. Aquest mes podem compartir especialment la sentada.

Per a la **sentada**, podem reflexionar primer personalment, amb serenitat, i després posar en comú amb la nostra parella:

Per a mi l'Eucaristia és una necessitat vital? Hi porto totes les meves vivències: personals, conjugals, familiars, professionals? Procuro tenir presents en celebrar-la a totes les persones sobre les quals tinc responsabilitat? És realment un aliment que em fa créixer com a cristià? M'ajuda a discernir quina és la missió a la qual estic cridat? Soc coherent amb la meva vida després de la missa?

Al **diàleg conjugal** convé que posem en comú tot el que hem reflexionat. Però també cal que pensem com ens podríem ajudar mútuament per tal que l'Eucaristia fos més significativa a la nostra vida. I, entre altres aspectes, potser caldria que anéssiu junts a missa, a més dels diumenges, en altres dates significatives per a la vostra família: aniversaris, onomàstiques, esdeveniments destacats, necessitats importants... Seria una manera de viure la importància que té l'Eucaristia com a font per al vostre matrimoni i la vostra família.

Per compartir a la reunió d'equip

Compartim amb l'equip què significa per a nosaltres a la nostra vida concreta "*Feu això en el meu memorial*".

Puc definir què significa, a l'aquí i a l'ara de la meva vida actual, ser home o dona eucarístic? A què m'està cridant Déu? A què ens crida Déu a nosaltres, com a matrimoni, consiliari o vidu/a a la nostra vida?

Podem compartir si l'Eucaristia ens dona força i alimenta en la missió a la qual hem estat cridats en aquest moment de la nostra vida. Ens ha ajudat la vivència del tema a concretar aquesta missió?

Quin sentit té per a nosaltres, en aquest moment, la frase del Pare Caffarel: “el matrimoni és l'admirable invenció de Crist per tal que l'Eucaristia sigui viscuda en parella”?

Cap a Torí

Tinguem present un altre cop que durant el mes de juliol tindrà lloc la Trobada Internacional de Torí; pensem la manera d'estar-hi units i comprometem-nos a estar especialment en comunió amb tot el moviment aquests dies, a seguir la trobada i a pregar per ella.

Oracions finals

- Per la canonització del pare Caffarel
- Magnificat

NOVENA REUNIÓ: BALANÇ

Preparació de la reunió d'equip

Introducció

L'estructura d'aquest capítol és diferent de la de la resta: vol ajudar a revisar el camí personal, de parella i d'equip, a la llum del que s'ha viscut. Aquesta reunió de balanç es planteja com un temps de reflexió (tots junts i sota la mirada de Déu) sobre l'any, com una espècie de **sentada** de l'equip, el moment de compartir, d'ajudar-nos, en un clima d'oració, veritat i comunió.

La proposta parteix de la lectura de la Paraula, del seu comentari i d'un text del Papa Francesc amb el qual conclou les catequesis sobre l'Eucaristia exposades en algunes de les audiències generals del curs 2017-2018.

Aquest tema suggereix també un esquema de preparació de la reunió. Cada equip pot escollir centrar-se en les parts que siguin més adequades per a la seva situació actual. El més important és preparar la reunió en parella: junts, en el moment d'acabar el curs, fem balanç del que hem viscut, ens plantejem els punts forts i els dèbils sobre els que cal insistir al proper curs i ens preparem per a l'elecció del nou matrimoni responsable. Una altra opció és que aquesta reunió es faci en el marc d'una Eucaristia d'equip, i que s'adaptin les propostes sobre les diferents parts, com l'equip cregui més convenient.

La Paraula de Déu

Llegim un altre cop el text de la institució de l'Eucaristia amb el que obríem la introducció al tema d'enguany, assaborint la Pasqua d'un Jesús que es queda amb nosaltres. Ens aturem en aquests verbs sobre els que hem reflexionat durant el curs: prendre, beneir, partir i donar.

“Quan va ser l'hora, Jesús es posà a taula amb els apòstols i els digué:

—Com desitjava menjar amb vosaltres aquest sopar pasqual abans de la meva passió! Perquè us asseguro que ja no el menjaré més fins que la Pasqua trobi el seu compliment en el Regne de Déu. Llavors prengué una copa, digué l'acció de gràcies i afegí:

—Preneu això i repartiu-vos-ho, perquè us asseguro que des d'ara ja no beuré més del fruit de la vinya fins que haurà arribat el Regne de Déu.

Després prengué el pa, digué l'acció de gràcies, el partí i els el donà tot dient:

—Això és el meu cos, entregat per vosaltres. Feu això, que és el meu memorial.

I, havent sopat, feu igualment amb la copa, tot dient:

—Aquesta copa és la nova aliança segellada amb la meva sang, vessada per vosaltres”. [Lc 22,14-20]

El convit eucarístic

Llegirem a continuació la Catequesi del Papa Francesc de l'audiència del 4 d'abril de 2018, amb la qual conclou aquest conjunt de textos que constitueixen un gran aprenentatge sobre l'Eucaristia, tenint en compte la insistència en la unitat, la crida a la missió, a estar atents a aquells que més ens poden necessitar, i com l'Eucaristia ens ajuda i enforteix, alimentant el nostre compromís:

“L'hàbit d'atansar-nos al Convit eucarístic renova, enforteix i aprofundeix la unió amb la comunitat cristiana a la qual pertanyem, segons el principi que l'Eucaristia fa l'Església (cf. Ibid.,

1396) ens uneix a tots. Finalment, participar en l'Eucaristia compromet en relació amb els altres, especialment amb els pobres, educant-nos a passar de la carn de Crist a la carn dels germans, en els quals Ell espera ser reconegut per nosaltres, servit, honorat, estimat (cf. Ibid., 1397). Portant el tresor de la unió amb Crist en vasos de terrissa (cf. 2 Corintios 4,7), necessitem contínuament tornar a l'altar sant, fins que al paradís gaudim plenament la benaurança del banquet de les noces de l'Anyell (cf. Apocalipsis 19, 9). Donem gràcies al Senyor pel camí de redescobriments de la santa missa que ens ha donat per fer junts, i deixem-nos atraure amb fe renovada a aquesta trobada real amb Jesús, mort i ressuscitat per nosaltres, el nostre contemporani. I que la nostra vida 'floreixi' sempre així, com la Pasqua, amb les flors de l'esperança, de la fe, de les bones obres. Que nosaltres trobem sempre la força en l'Eucaristia, en la unió amb Jesús."

La reunió d'equip

Acollida

El matrimoni que acull prepara un cistell amb uns papers en blanc on més tard cada membre de l'equip escriurà els noms del matrimoni que proposa com a responsable per al proper curs. El cistell o recipient estarà present durant tota la reunió fins al moment en què es decideixi que tindrà lloc aquesta elecció.

Posada en comú: ser equip

"Precisament el que és essencial és jugar el joc d'equip, d'equip cristià, perquè això és el que lluita contra el nostre antic individualisme, eliminant-lo a poc a poc, és el que ens porta a un amor fratern més gran, a una ajuda mútua espiritual més perfecta; perquè és això el que realitza aquesta 'ecclesia', aquesta 'assemblea de Déu' de la qual Crist ha promès la seva presència: «perquè on n'hi ha dos o tres de reunits en el meu nom, jo soc allí enmig d'ells» Jo penso també que, de totes les obligacions de la Carta, la més essencial és la de construir equips i jugar el seu joc honestament.³²

Ens pot ajudar a reflexionar a la nostra posada en comú les següents preguntes:

- Com ens hem escoltat, respectat, donat suport i animat durant el curs els uns als altres? Hem pogut compartir tots, hem sigut capaços de comunicar-nos de veritat?
- Com hem viscut el tema d'estudi d'aquest any? Ens ha ajudat a viure d'una altra manera l'Eucaristia?
- Com hem viscut la nostra relació amb la resta del moviment? Hem participat en els actes del nostre sector o regió? Hem acceptat els serveis que se'ns ha sol·licitat? Hem llegit la carta, el web i les xarxes socials? Ens sentim part d'un moviment més gran?

De tot el que hem viscut enguany:

- Què hauríem de seguir fent igual?
- Què hauríem de canviar?

³² HENRI CAFFAREL, *El joc de l'equip*. Carta mensual dels Equips de la Mare de Déu, núm.7, abri-maig de 1957.

Oració

Proclamem Lc 22, 14-20

Intentem presentar en un clima d'oració què ha significat per a cadascú de nosaltres, de la nostra família, de l'equip, aquest itinerari sobre l'Eucaristia.

Oració

- Lloem i agraïm Déu per...
- Demanem perdó per...
- Demanem al Senyor que ens concedeixi...

Cal escollir el matrimoni responsable del curs vinent en aquest clima d'oració:

- El matrimoni responsable d'aquest curs pot comentar com ha viscut la seva responsabilitat.
- L'equip pot comentar si espera alguna «animació» particular del proper matrimoni responsable.

Elecció del nou matrimoni responsable

Podem acabar resant tots junts:

“Senyor, ens hem reunit en el vostre nom. Som al costat de la persona a la qual ens hem unit pel sagrament del matrimoni. Ens trobem juntament amb els matrimonis i el consiliari del nostre equip per estat atents els uns als altres, i portar-los també a la nostra oració. Senyor, doneu-nos la gràcia de reconèixer el que és essencial per a la nostra vida de fe i obre els nostres cors i intel·ligència perquè el nostre equip sigui cada dia més una comunitat fraterna al vostre servei. Amén.”

Participació

Com hem viscut aquest curs els punts concrets d'esforç?

Com ha sigut la Participació?

Ens ha ajudat a viure el veritable sentit de l'Eucaristia? A participar-hi amb major assiduïtat i profunditat? A reflexionar sobre les nostres actituds? Què hem descobert gràcies als punts concrets d'esforç i a la reflexió sobre l'Eucaristia de la nostra missió com a persones, com a parella i com a equip?

Per a aquesta última **sentada** del curs us proposem que us plantegeu: hi ha alguna actitud de fons que hem descobert que ens ajudi a viure l'Eucaristia d'una altra manera? Hi ha alguna cosa que puguem fer com a parella per tenir una participació en l'Eucaristia encara més conscient?

Cap a Torí

Preguem per les persones que estan preparant el viatge a la Trobada, i també perquè sigui un temps d'impuls i d'animació per als Equips de la Mare de Déu.

Oracions finals

- Per a la canonització del pare Caffarel
- Magnificat

ANNEXOS

Oració per a la canonització del Servidor de Déu Henri Caffarel

Déu, Pare nostre,
vau posar al cor del teu servidor Henri Caffarel,
un impuls d'amor que l'unia sense reserva al teu Fill
i l'inspirava per parlar d'Ell.

Profeta del nostre temps,
ensenyà la dignitat i la bondat de la vocació de cadascú
segons la crida que Jesús ens dirigeix a tots: "Vine i segueix-me".

Ell va despertar l'entusiasme dels cònjuges
davant la grandesa del sagrament del matrimoni,
imatge del misteri d'unitat i d'amor fecund entre Crist i l'Església.
Ensenyà que sacerdots i matrimonis
són cridats a viure la vocació de l'amor.
Va guiar les vídues: L'amor és més fort que la mort!
Impulsat per l'Esperit
va dirigir molts creients pel camí de la pregària.
Posseït per un foc devorador, estigué ple de Vós, Senyor.

*Déu, Pare nostre,
per la intercessió de la Mare de Déu
us demanem que accelereu el dia
que l'Església proclami la santedat de la seva vida,
per tal que tots descobreixin l'alegria de seguir el vostre Fill,
cadascú segons la vocació de l'Esperit.*

Déu Pare nostre, invoquem el pare Caffarel per a ... (precisar la gràcia que es demana)

Oració aprovada per Monsenyor André VINGT-TROIS – Arquebisbe de Paris.

Nihil obstat: 4 de gener de 2006

Imprimatur: 5 de gener de 2006

En cas d'haver rebut una gràcia per la Intercessió del Pare Caffarel, escriviu a l'Associació d'Amics del Pare Caffarel: contact@henri-caffarel.org

Magníficat

La meva ànima magnifica el Senyor,
el meu esperit celebra Déu que em salva,
perquè ha mirat la petitesa de la seva serventa.

Des d'ara totes les generacions em diran benaurada,
perquè el Totpoderós obra en mi meravelles:
el seu nom és sant, i l'amor que té als qui creuen en ell
s'estén de generació en generació.

Les obres del seu braç són potents:
dispersa els homes de cor altiu,
derroca els poderosos del soli i exalta els humils;
omple de béns els pobres,
i els rics se'n tornen sense res.

Ha protegit Israel, el seu servent,
com havia promès als nostres pares;
s'ha recordat del seu amor a Abraham
i a la seva descendència per sempre.

Glòria al Pare, al Fill i a l'Esperit Sant
com era en un principi, ara i sempre,
pels segles dels segles. Amen.

L'any litúrgic

A més de celebrar cada diumenge la Resurrecció del Senyor, l'Església desenvolupa al llarg de l'any tot el misteri de Crist, des de l'Encarnació fins al dia de la Pentecosta i l'expectació de la vinguda del Senyor. L'any litúrgic té 52 setmanes, les mateixes que l'any civil; però, a diferència d'aquest, comença el primer diumenge d'Advent.

Presentem les diferents parts en ordre cronològic:

a) Temps d'Advent

És temps de preparació per a la Nativitat, en la qual es commemora la primera vinguda del Fill de Déu i, alhora, temps d'expectació de la segona vinguda de Crist al final dels temps. Aquest període conté quatre diumenges i va des de la vigília del primer fins a la vigília de la festa de Nadal.

b) Temps del Nadal

En aquest període es commemora el Naixement del Senyor i les seves primeres manifestacions. Per això conté dues solemnitats centrals: el Nadal (25 de desembre) i l'Epifania (6 de gener). Entre les dues hi ha la solemnitat de Santa Maria, Mare de Déu (1 de gener). Aquest temps comprèn des de la vigília de Nadal fins al diumenge després de l'Epifania, en què se celebra la festa del Bateig del Senyor.

c) Temps ordinari

Aquest temps no celebra cap aspecte peculiar del misteri de Crist, sinó tot el misteri de Crist en la seva plenitud per aconseguir la seva progressiva assimilació per part dels fidels. Per això, va presentant successivament els principals esdeveniments de la vida pública de Jesús i la dinàmica interna del creixement del Regne de Déu en aquest món.

És el temps més llarg, ja que té 33 o 34 setmanes. Està dividit en dues parts desiguals. La primera, més curta, s'estén des del dilluns després del diumenge del Bateig del Senyor fins al dimarts anterior al Dimecres de Cendra. La segona part, la més llarga, comença el dilluns després del diumenge de Pentecosta i acaba la vigília del primer diumenge d'Advent.

d) Temps de Quaresma

És una preparació per a la celebració de la Pasqua. En primer lloc, és una preparació per als catecúmens, que reben els últims ritus i una formació intensiva en vista als Sagraments d'iniciació que rebran a la Pasqua. I també és una preparació per a tots els fidels, que, dedicant-se amb més assiduitat a escoltar la paraula de Déu i a l'oració, i mitjançant la penitència, es preparen per a renovar les seves promeses baptismals.

Aquest temps s'estén des del Dimecres de Cendra fins al Dijous Sant al matí. Els seus últims dies, a partir del Diumenge de Rams, ja formen part de la Setmana Santa, que recorda i celebra la Passió de Crist.

e) Tridu Pasqual

És el punt culminant de tot l'any litúrgic, ja que celebra la Passió i Resurrecció de Crist. La preeminència que té el diumenge a la setmana la té la solemnitat de la Pasqua en l'any litúrgic.

Comença amb la missa vespertina del Sopar del Senyor del Dijous Sant, té el seu centre en la Vetlla Pasqual i acaba el diumenge de Pasqua a la tarda. Durant aquest període intens, es commemora la passió, mort i resurrecció de Jesucrist, essent una de les celebracions més importants per als cristians.

f) Temps Pasqual

Els cinquanta dies que van des del Diumenge de Resurrecció fins al Diumenge de Pentecosta se celebren amb alegria com si es tractés d'un sol i únic dia festiu, com "un gran diumenge". Aquest temps és imatge i figura de l'Església com a temps de la presència del Senyor ressuscitat. Els vuit primers dies constitueixen l'octava de Pasqua i se celebren com a solemnitats del Senyor. Als quaranta dies de Pasqua se celebra l'Ascensió del Senyor; des d'aquest dia fins a Pentecosta, la comunitat es prepara per rebre l'Esperit Sant.

g) Altres solemnitats

A part dels diumenges i les festes que caracteritzen els diferents temps litúrgics, al llarg de l'any, l'Església celebra altres festes amb el rang de "solemnitat". Són les següents: Inmaculada Concepció (8 de desembre); Santa Maria, Mare de Déu (1 de gener); Sant Josep (19 de març); Anunciació del Senyor (25 de març); Santíssima Trinitat (Diumenge després de Pentecosta); Santíssim Cos i Sang del Senyor (Diumenge després de la Trinitat); Sagrat Cor de Jesús (divendres després del Corpus); Nativitat de Sant Joan Baptista (24 de juny); Sants Pere i Pau (29 de juny); Assumpció de la Verge Maria (15 d'agost); Tots els Sants (1 de novembre); Jesucrist, Rei de l'Univers (últim diumenge del Temps Ordinari). A més, tenen el rang de solemnitats la festa del patró principal del poble o ciutat, la del titular de l'església i l'aniversari de la dedicació d'aquesta.

Postures i gestos litúrgics

a) El cos de l'home durant la celebració

L'home està compost d'esperit i cos, íntimament units com dos elements d'un sol i mateix ésser. Per això, no hi ha cap sentiment autèntic que no es tradueixi espontàniament mitjançant l'actitud corporal o el gest; i, alhora, l'actitud i el gest produeixen un compromís tal de tot l'home, que expressen, intensifiquen o fins i tot provoquen l'actitud interior.

Això afecta també la nostra relació amb Déu i el nostre culte. Perquè ens relacionem amb Déu des del que som. Un culte purament espiritual seria inhumà i, a més, impossible. A més, per a nosaltres, els cristians, el cos està destinat a la resurrecció, s'ha convertit en temple de l'Esperit Sant pel baptisme i s'alimenta de l'Eucaristia. És a dir, Déu s'adapta a la nostra manera de ser i actua també en nosaltres encarnant la seva acció en signes visibles. Jesús va utilitzar gestos per fer miracles que hauria pogut realitzar amb una sola paraula. I tots els sacraments es realitzen sobre el cos per a santificar l'ànima. Per això, a l'Eucaristia, Déu se'ns ofereix a través de signes visibles, el pa i el vi, i el nostre cos hi participa a través d'una sèrie de postures, gestos i accions corporals que tradueixen les nostres actituds i sentiments interns.

Però el cos, a més de servir per expressar-nos, i precisament per això, és també l'instrument de la nostra comunicació amb els altres. L'Eucaristia és essencialment comunitària, és a dir, necessita la unanimitat dels cors. Però aquesta unanimitat espiritual no la podem aconseguir sense gestos comuns, comprensibles per a tots, és a dir, sense la comunicació a través del cos.

b) Postures litúrgiques

1. Drets

La postura litúrgica fonamental és la d'estar drets, perquè té un significat molt ric:

- a) Primer de tot, i en el seu sentit més natural, és un signe de respecte: ens posem de peu davant d'una persona que volem honorar. Per això ens posem de peu a l'entrada i sortida del celebrant i durant la proclamació de l'evangeli.
- b) També és la postura normal de l'oració, tant jueva com cristiana. Per això, el president i els fidels estem de peu durant les pregàries solemnes.
- c) És la postura pasqual per excel·lència: com Crist ens ha alliberat del pecat i de la mort, ja no som esclaus, sinó fills que s'apropen a Déu amb gran confiança. Per això, a l'antiga litúrgia es prohibia posar-se de genolls els diumenges.
- d) També és la postura dels qui esperen la benaurança eterna, perquè és l'actitud d'acció de gràcies dels escollits al cel: "Després d'això, vaig veure que hi havia una multitud tan gran que ningú no l'hauria poguda comptar. Eren gent de totes les nacions, tribus, pobles i llengües. S'estaven drets davant el tron i davant l'Anyell, i portaven vestits blancs i palmes a les mans." (Ap 7,9).

2. De genolls

És l'altra postura cristiana per a l'oració, que té també dos sentits diferents:

- a) És postura d'humilitat i penediment, per reconèixer que el pecat ens ha tirat per terra. Per això l'utilitzem per actes i moments de penitència.
- b) Però és també actitud de reconeixement de la grandesa de Déu i de petició. En aquest sentit la van usar els apòstols: «Pere va fer sortir tothom i es quedà pregant agenollat» (Ac 9,40).

«Després de dir aquestes paraules, Pau s'agenollà i va pregar amb tots ells» (Ac 20,36). Per això els cristians la utilitzem molt en l'oració individual. A l'Eucaristia només l'usem en el moment de la consagració.

3. Postrats

A la nostra litúrgia actual és més aviat una postura excepcional, però té un significat profund amb una doble vessant: com que és un signe de total entrega personal a Déu, serveix per destacar la importància que es vol concedir a l'oració, és a dir, indica una súplica solemne. Actualment, a les ordres sagrades (de bisbe, de prevere i de diaca), els candidats es postren mentre es canten les lletanies dels sants. I el mateix fa el sacerdot al principi de la Litúrgia del Divendres Sant. No obstant això, aquesta actitud s'utilitza amb més freqüència en els costums orants d'algunes congregacions monàstiques i religioses, i fins i tot en l'oració privada de molts cristians.

4. Asseguts

En primer lloc, és la postura de qui ensenya. A la introducció del Sermó de la Muntanya, l'evangelista ens diu: "En veure les multituds, Jesús pujà a la muntanya, s'assegué, i se li acostaren els deixebles." (Mt 5,1-2); ens vol presentar a Jesús com el Mestre suprem. El bisbe presideix i parla des de la seva seu (càtedra) com a autèntic mestre de la comunitat cristiana.

Però, ahora, estar assegut és la postura de qui escolta, com Maria de Betània que, asseguda als peus del Senyor, escolta la seva paraula (cf. Lc 10,39). Per això els fidels s'asseuen per escoltar totes les lectures (excepte l'evangeli), els cants de meditació i la predicació. I també poden fer-ho durant el silenci meditatiu després de la comunió.

5. Anar en processó

És una súplica solemne que s'expressa en una marxa festiva, acompanyada de cants, cap a un lloc que constitueix la meta. Tot i que és una forma de culte comuna a totes les religions, per als cristians és un signe i manifestació del caràcter essencialment pelegrí del poble de Déu.

En cada celebració eucarística hi ha desplaçaments que són actes de processó: la processó d'entrada dels celebrants i els seus ministres, la processó de l'evangeli, la de les ofrenes, la processó dels fidels per rebre la comunió. Però, a més, hi ha altres processons extraordinàries, vinculades a determinades festes: la de les candeles a la festa de la Presentació del Senyor, la del Diumenge de Rams, el trasllat del Santíssim al monument el Dijous Sant, la de l'adoració de la Creu el Divendres Sant, la de la nit de Pasqua darrere del Ciri Pasqual, la del Corpus, la de les rogatives. I fora de la litúrgia, la pietat popular ha creat moltes altres, en honor del Senyor, de la Mare de Déu i dels Sants.

6. Les mans aixecades i esteses

Aquesta era la postura normal que expressava l'actitud orant en el poble jueu: així va pregar Moisès (cf. Ex 17,9-14). Els cristians li van canviar el significat: per a nosaltres és un record que Jesús ens va salvar alçant les mans a la creu. Durant els primers segles, era l'actitud de pregària comuna de tots els cristians, com es mostra en els orants de les catacumbes romanes. Actualment, només el sacerdot l'utilitza a les pregàries presidencials i a la pregària eucarística. Tot i això, alguns cristians també l'usen a la pregària privada.

7. El silenci

El Concili Vaticà II, en enumerar els elements de la participació activa dels fidels, afegeix: «Guardi's, a més, en el moment adequat, un silenci sagrat» (Vaticà II, Sacrosanctum Concilium, 30).

El silenci permet meditar la paraula de Déu i és també expressió d'admiració, adoració i del sentit de la grandesa de Déu, que no podem expressar amb paraules. Concretament, a l'Eucaristia, té la funció important d'ajudar-nos a personalitzar l'oració comunitària. Per això es prescriu després de la invitació a la pregària que fa el sacerdot. I també s'aconsella després de l'homília i després d'haver rebut la comunió.

c) Gestos litúrgics

1. El senyal de la creu

Al bateig som marcats amb el senyal de la creu al front, com a signe de la nostra pertinença a Crist. D'aquí que, cada vegada que repetim aquest gest, vulguem renovar la nostra condició de cristians. A més, aquest significat s'ha enriquit en unir-li una confessió trinitària: En el nom del Pare...

A l'Eucaristia, ens serveix com a gest d'inici, per prendre consciència del que som i que estem en presència de la Trinitat. Després el repetim tres vegades, sobre el front, sobre els llavis i sobre el cor, abans d'escoltar l'evangeli, amb el ric simbolisme de permetre que la paraula de Jesús penetri en la nostra intel·ligència i en el nostre cor, i de ser capaços de proclamar-la amb els nostres llavis. I, finalment, el celebrant l'usa com a gest de benedicció.

2. El cop al pit

És un signe de penediment i humilitat, com el del publicà de la paràbola (Lc 18,3), o dels testimonis de la crucifixió (Lc 23,45). Podem emprar-la opcionalment en dir les paraules "per culpa meva" all "Jo confesso" de l'acte penitencial.

3. La inclinació

És un signe de veneració. Hi ha dues classes d'inclinacions: de cap i de cos, o inclinació profunda.

El sacerdot fa inclinació de cap sempre que nomena les tres divines Persones, al nom de Jesús, de la Mare de Déu i del sant en honor del qual es celebra l'Eucaristia.

La inclinació de cos la fa el sacerdot per saludar l'altar al principi i al final de la celebració, si no està present el Santíssim Sagrament, per la consagració i mentre recita algunes pregàries que subratllen la humilitat de l'orant. I tots ens hem d'inclinar profundament durant la professió de fe, a les paraules: «I per obra de l'Esperit Sant s'encarnà de la Verge Maria i es feu home», i durant la benedicció final, quan s'empra la fórmula solemne.

4. La genuflexió

Sempre és un signe d'adoració a Jesucrist present a l'Eucaristia. Per això, el celebrant fa aquest gest després de l'elevació del pa consagrat, després de l'elevació del calze i abans de la comunió. A més, si el Sagrari es troba a l'altar on s'està celebrant, també fa genuflexió al principi i al final de la celebració, i sempre que passa per davant. Els fidels, d'altra banda, han de fer genuflexió

en entrar al temple i en sortir-ne, si el Sagrari es troba a l'altar major o en un altre lloc del presbiteri.

5. El petó

A la litúrgia, el petó és un signe important de reverència. Per això, només es besen aquelles coses que representen a Crist d'una forma especial. El sacerdot besa l'altar al principi i al final de la celebració, i besa el llibre després de la lectura de l'Evangeli. També tots besem la creu el Divendres Sant.

Vestidures i insígnies litúrgiques

a) Significat de les vestidures litúrgiques

El vestit per a l'ésser humà mai ha tingut un valor purament utilitari: protegir-nos del fred o de la calor i cobrir la nostra nuesa. Des de les cultures més primitives, el vestit també ha tingut un valor simbòlic: ha servit per distingir diferents maneres de ser (home o dona), diferents activitats de l'ésser humà i, sobretot, per assenyalar la seva funció o rang social. Els cristians utilitzem des del principi el simbolisme del vestit. Sant Pau diu: «Tots els qui heu estat batejats en Crist, us heu revestit de Crist» (Ga 3,27); utilitza el simbolisme del vestit per designar la nova vida, el nou ésser que hem rebut. No és estrany, doncs, que a la litúrgia del bateig entrés ben aviat la imposició simbòlica del nou vestit, signe de la nova vida. Encara avui se'ns diu al baptisme: «Rep aquesta vestidura blanca. Conserva-la sense taca fins a la vida eterna». El record d'aquest uniforme del cristià es farà present en la litúrgia eucarística en l'alba, que porten tots els ministres, en la túnica o vel blanc que portarà l'adult batejat en l'Eucaristia de la seva iniciació, i, opcionalment i segons la costum, en el vestit dels nens en la seva Primera Comunió i de la núvia en el sagrament del Matrimoni.

Però l'ús de vestits especials per a la celebració s'ha concentrat sobretot en els ministres que actuen en ella, i especialment en els ministres ordenats, per recordar a la comunitat i a ells mateixos el que són i la funció especial que exerceixen: representants de Crist Cap, capacitats per actuar "in persona Christi". Al principi, aquests vestits eren els comuns en la vida civil, tot i que no els ordinaris, sinó els més dignes que utilitzaven els ciutadans acomodats a les festes, per destacar la importància de la funció litúrgica. Però a l'Edat Mitjana, des del segle VIII al XII, els vestits es van "sacralitzar", és a dir, es van convertir en vestits exclusius per a la litúrgia. Des d'aquella època, les vestidures i insígnies litúrgiques s'han mantingut gairebé invariables, tot i que la reforma del Vaticà II les ha simplificat i ha introduït un criteri d'austeritat: "És més decorós que la bellesa i noblesa de cada vestidura es busqui no en l'abundància dels ornaments afegits, sinó en el material i en el seu tall" (Ordenació General del Missal Romà, 305).

b) Vestidures litúrgiques actuals

L'Ordenació General del Missal Romà determina les següents (cf. Ordenació General del Missal Romà, 298-306):

1. **Tots els ministres**, de qualsevol grau, vestiran l'alba, amb o sense cíngol.
2. **El bisbe**, sobre l'alba, portarà l'estola al voltant del coll i penjant sobre el pit, i la casulla. Utilitzarà, a més, les insígnies exclusives del seu rang: l'anell i, en determinats moments de la celebració, el bàcul i la mitra.
3. **El sacerdot**, com el bisbe, vestirà alba, estola i casulla. Els sacerdots concelebrants podran usar solament l'alba i l'estola.

4. **El diaca** vestirà alba, estola creuada sobre el pit des de l'espatlla esquerra fins al costat del tronc, i dalmàtica.

c) Els colors litúrgics

El ritu llatí utilitza en les vestidures litúrgiques diferents colors per "expressar amb més eficàcia, fins i tot exteriorment, les característiques dels misteris de la fe que se celebren, així com el sentit progressiu de la vida cristiana al llarg de l'any litúrgic" (Ordenació General del Missal Romà, 307).

En concret, són els següents (cf. Ordenació General del Missal Romà, 308):

1. **El blanc:** s'usa al Temps Pasqual i al Nadal, a les festes del Senyor, que no siguin de la seva Passió, i a les festes de la Verge Maria i dels sants no màrtirs.
2. **El vermell:** el Diumenge de Passió, el Divendres Sant, el Diumenge de Pentecosta, i les festes dels Apòstols, els Evangelistes i els sants màrtirs.
3. **El verd:** durant el Temps ordinari.
4. **El porpra:** al Temps d'Advent i la Quaresma. Es pot utilitzar també a les Misses de difunts.
5. **El negre:** es pot utilitzar a les Misses de difunts.
6. **El rosa:** es pot emprar els Diumenges III d'Advent i IV de Quaresma.
7. **El blau:** per privilegi de la Santa Seu, concedit el 1864, es pot utilitzar a Espanya a la festa de la Immaculada Concepció.

